

Zitting 2000-2001

27 september 2000

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

SEPTEMBERVERKLARING – BESPREKING EN STEMMING

AANWIJZING DESKUNDIGEN DIE TIJDENS DE VERKIEZINGEN TOEZIEN OP DE WERKING
VAN ALLE GEAUTOMATISEERDE STEM- EN STEMOPNEMINGSSYSTEMEN

VERLOF VOOR BIJZONDERE OPDRACHT GRIFFIER

Inhoud

Nr. 4

Woensdag 27 september 2000
Middagvergadering

Berichten van verhindering	1
Regeling van de werkzaamheden	1
Motie van orde	2
Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie Spreker : mevrouw Ria Van Den Heuvel	
Verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2001 Bespreking (Voortzetting)	2
Sprekers : de heren Gilbert Bossuyt, Eric Van Rompuy, André Denys, Ludo Sannen en Luc Martens, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Francis Vermeiren, Paul Van Grembergen, Filip Dewinter, Luc Van den Brande en Carl Decaluwe, minister Vera Dua, minister Steve Stevaert en minister-president Patrick Dewael	
Aanwijzing van één effectieve deskundige en één plaatsvervangende deskundige die tijdens de verkiezingen toezien op het gebruik en de goede werking van alle geautomatiseerde stem- en stemopnemingsystemen	27
Griffier Verlof voor bijzondere opdracht	27
Verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2001 Hoofdelijke stemming	27
Regeling van de werkzaamheden	29

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 15.12 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIG

Wilfried Aers, Sonja Becq, Jos Bex, André-Emiel Bogaert, Gilbert Bossuyt, Mathieu Boutsen, Louis Bril, Jozef Browaeys, Ludwig Caluwé, Patricia Ceyens, Joachim Coens, Marc Cordeel, Lisette Croes, Norbert De Batselier, Carl Decaluwe, Veerle Declercq, Dirk De Cock, Niki De Gryze, Karel De Gucht, Herman De Loor, Anny De Maght-Aelbrecht, Ann De Martelaer, Wivina Demeester-De Meyer, Julien Demeulenaere, Jos De Meyer, Johan Demol, André Denys, Johan De Roo, Claudine De Schepper, Bart De Smet, Jacques Devolder, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Freddy Feytons, Gisèle Gardeyn-Debever, Sven Gatz, Jean Geraerts, Jos Geysels, Eloi Glorieux, Brigitte Grouwels, Dominique Guns, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Koen Helsen, Margriet Hermans, Dirk Holemans, Patrick Hostekint, Pieter Huybrechts, Simonne Janssens-Vanoppen, André Kenzeler, Marino Keulen, Gerald Kindermans, Patrick Lachaert, Herman Lauwers, Jacques Laverge, Julien Librecht, Jan Loones, Dominiek Lootens-Stael, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Johan Malcorps, Luc Martens, Trees Merckx-Van Goey, André Moreau, Leo Peeters, Jan Penris, Frans Ramon, Didier Ramoudt, Ludo Sannen, Freddy Sarens, Cis Schepens, Eddy Schuermans, Jos Stassen, Felix Strackx, Lucien Suykens, Guy Swennen, John Taylor, Jacques Timmermans, Bruno Tobback, Maria Tyberghien-Vandenbussche, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Riet Van Cleuvenbergen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Luc Van den Brande, Chris Vandenbroeke, Marleen Van den Eynde, Ria Van Den Heuvel, Mark Van der Poorten, Kris Van Dijck, Jan Van Duppen, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Paul Van Grembergen, Joris Van Hautem, Mieke Van Hecke, Ingrid van Kessel, Gilbert Vanleenhove, Jef Van Looy, Luk Van Nieuwenhuisen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmei-

re, Eric Van Rompuy, Etienne Van Vaerenbergh, Tuur Van Wallendael, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Miel Verrijken, Isabel Vertriest, Robert Voorhamme, Johan Weyts, Paul Wille, Frans Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

Stefaan Platteau : gezondheidsredenen ;

Frans De Cock, Erik Mathijs : ambtsverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Rufin Grijp, Jan Laurys, Marcel Logist, Walter Vandenbossche.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, het uitgebreid Bureau stelt voor de agenda aan te vullen met de aanwijzing van één effectieve deskundige en één plaatsvervangende deskundige die tijdens de verkiezingen toezien op het gebruik en de goede werking van alle geautomatiseerde stem- en stemopnemingsystemen, conform de wet van 11 april 1994 gewijzigd door de wet van 12 augustus 2000.

Het uitgebreid Bureau stelt eveneens voor de agenda aan te vullen met de overeenkomst met de griffier over het hem toegekende verlof.

Is het parlement het eens met die voorstellen tot aanvulling van de agenda ? (*Instemming*)

MOTIE VAN ORDE**Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie**

De voorzitter : Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van ons Reglement heeft mevrouw Van den Heuvel bij motie van orde het woord gevraagd.

Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Ik vraag hierbij dat er voor het voorstel van resolutie van mevrouw Van Den Heuvel, mevrouw Ceysens, de heer Van Duppen, mevrouw Janssens-Vanoppen, mevrouw Becq en mevrouw De Martelaer betreffende aangepaste opvang bij ongewenste zwangerschap (Stuk 411) voorrang in de commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen wordt verleend.

De voorzitter : Is het parlement het eens met dit voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie ? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2001

Bespreking (Voortzetting)

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de bespreking van de verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2001.

De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, het financiële beleid van de Vlaamse regering is zonder meer zeer goed te noemen. De toekomst van de volgende generaties wordt niet gehypothekeerd, wel integendeel. De ontwerpbegroting is en blijft gericht op de strengste richtlijn van de Hoge Raad van Financiën. De begroting 2001 denkt niet alleen aan morgen en overmorgen,

ze laat ook de nodige ruimte om toekomstgericht in te spelen op een aantal maatschappelijke noden van vandaag.

Mijnheer de minister-president, u begon uw toespraak met de terechte opmerking dat de zwakke schakel in onze economische ontwikkeling en onze welvaart wel eens de oerklassieke petroleum zou kunnen zijn. De hogere olieprijs die we nu meemaken zijn eigenlijk een belangrijk signaal, een signaal dat we niet zomaar mogen vergeten zodra de olieprijs opnieuw dalen. In de toekomst zullen we immers met een onomkeerbare olieschaarste moeten leren omgaan. De regio die zich daar nu reeds goed op voorbereidt, zal op dat ogenblik een enorme voorsprong kennen. Wij zijn er dus voorstander van om blijvend te investeren in rationeel energiegebruik en in alternatieve, hernieuwbare energiebronnen.

Onze bezorgdheid over het energiebeleid is echter niet alleen ingegeven door economische motieven. We willen blijvend opgelucht adem kunnen halen. We willen problemen zoals de zomerse ozonpieken tot een slechte herinnering uit de voltooid verleden tijd maken. Ongeacht de olieprijs moet het gebruik van energie, en zeker van fossiele energie, dalen. Rationeel energiegebruik mag dus geen theoretisch concept zijn, zeker niet voor de overheid die een belangrijke voorbeeldfunctie heeft. Daarnaast moeten alternatieve energievormen, zoals windenergie, de nodige groeimogelijkheden krijgen. Het decreet betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt biedt daartoe de basis.

Maar ook op andere beleidsdomeinen kunnen significante inspanningen worden geleverd. Denken we hierbij aan de sociale huisvesting. Goede isolatie en andere duurzame REG-investeringen leveren een niet te versmaden win-winsituatie. Niet alleen is het leefmilieu gebaat bij een dalend energieverbruik, maar ook de factuur van de inwoners zal een stuk lager uitvallen. Dergelijke maatregelen zijn op lange termijn veel belangrijker dan het bijpassen van de energiefacturen wanneer de energieprijzen extravagant hoog zijn. Laten we er nu voor zorgen dat de mensen hun verwarming kunnen betalen, maar laten we er ook voor zorgen dat de energiefactuur in de toekomst steeds lager wordt.

Mijnheer de minister-president, het verheugt ons zeer dat er in extra middelen wordt voorzien voor veiligheidsvergroten investeringen. De verkeersongevalligheid wordt door de gezinnen steeds nadrukkelijker aangeduid als één van de belangrijkste maatschappelijke problemen. Mensen ergeren zich aan de verkeersdrukte, de verkeersonveilig-

Bossuyt

heid en de verkeersagressie in hun onmiddellijke leefomgeving en in de nabijheid van de school van de kinderen en kleinkinderen.

Investeren in een inhaalprogramma voor verkeersveiligheid moet voorrang krijgen, en krijgt dat dan ook. Het groeipad van deze veiligheidsvergroten investeringen maakt dat deze regering eind 2004 ongeveer 30 tot 35 miljard frank zal hebben geïnvesteerd. Evenzo zijn we, tot spijt van wie het benijdt, gewonnen voor de inspanningen inzake de bevordering van het openbaar vervoer. De maatregelen voor jongeren en 65-plussers waren, zijn en blijven goed. Ik vraag bij deze ook aandacht voor een specifiek aspect van de zogenaamde werkloosheidsval, namelijk de kosten van het woon-werkverkeer. Uit werken gaan kost immers soms veel geld in verhouding met het inkomen. Deze mobiliteitskost moet naar omlaag, en mag dus geen hinderpaal of drempel vormen.

Wij onderschrijven ook ten volle de bijkomende middelen die worden geïnvesteerd in de gemeenten en steden. De budgettaire lasten van vele gemeenten staan niet langer in verhouding tot hun financiële middelen. De opdrachten en kosten van de gemeenten en steden vergen bijkomende middelen. Zo las ik zaterdag jongstleden een artikel van de Antwerpse schepen van Financiën over de situatie in zijn stad, maar ondertussen zijn er reeds diverse persberichten van die strekking verschenen.

Wij vrezen dat de bijkomende middelen voor het Gemeentefonds en de oprichting van een Stadsvernieuwingsfonds, waarvoor 1 miljard frank is gereserveerd, onvoldoende zullen zijn. Graag wil ik trouwens vandaag reeds enige verduidelijking over het aangekondigde debat over de parameters voor de verdeling van het Gemeentefonds. Ik neem aan dat u hiermee onder meer de herziening van de decreten van 1990 tot instelling van het Vlaams Gemeentefonds en tot vaststelling van de regeling inzake de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds bedoelt. Moet ik hieronder ook de evaluatie en heroriëntatie van het Sociaal Impulsfonds en het Investeringsfonds begrijpen? Er drijven dus donkere wolken boven de lokale financiën.

In Nederland, bijvoorbeeld, wordt mijns inziens verder gedacht. Voor het 'Plan Grootstedenbeleid 2000-2004', dat zich op de 25 grootste steden richt, wordt in 2.000 miljard frank voorzien, waarvan 300 miljard frank zal worden gedragen door de centrale overheid. Bij ons, en ik besef terdege dat de ver-

gelijking niet opgaat, is voorzien in 1,5 miljard frank in de federale begroting voor de uitvoering van de wet in het kader van het stedelijk beleid, de zogenaamde wet-Picqué. Verder zijn er de SIF-middelen en de middelen van het Gemeentefonds die steden bevoordelen.

Daarbij komt dat de aangekondigde belastingverlaging het financiële draagvlak van de steden en gemeenten zal aantasten. We vragen dan ook dat in het parlement spoedig een open debat plaatsvindt, op basis van een geïntegreerde beleidsbrief met een termijnvisie op het stedelijke en gemeentelijke beleid en de financiële middelen die Vlaanderen daartoe ter beschikking kan en wil stellen.

We staan ook voluit achter de keuze van de Vlaamse regering om van levenslang leren een topprioriteit te maken. De belangrijke rol van het onderwijs en de bedrijfswereld om iedereen gelijke kansen te geven in de kennismaatschappij, kan niet genoeg worden onderstreept. We zijn er ook van overtuigd dat samenwerking de kwaliteit van het onderwijs ten goede komt. Daarom pleiten we voor meer samenwerking tussen onderwijs en bedrijfssectoren, voor meer samenwerking tussen scholen over de netten heen en voor meer samenwerking tussen hogescholen en universiteiten.

We staan ook achter de oproep om van de kwaliteit van het onderwijs de leidraad te maken bij de sociale onderhandelingen. Inzake de onderwijsbegroting kunnen we ons wel vinden in een nieuw financieringssysteem voor de universiteiten dat meer op kwaliteit dan op studentenaantallen is gebaseerd, maar we willen er toch voor waarschuwen dat studentonafhankelijke budgetten niet ten koste mogen gaan van de democratisering van het universitair onderwijs. Universiteiten moeten worden aangespoord om hoogstaande kwaliteit te leveren, maar dat mag hen niet beletten om ook een ruim publiek aan te trekken. Het nieuwe financieringssysteem mag hen niet in de verleiding brengen om zich als elite-universiteiten op te werpen.

Ook op fiscaal gebied doet de Vlaamse regering een aantal voorstellen. Het ontwerp van decreet over de Vlaamse korting op de personenbelasting zal binnenkort worden voorgelegd. Dit verheugt ons. Door het forfaitaire karakter wordt de belastingvermindering immers groter naarmate men minder verdient. Voor ons is het eigenlijk een soort overgangsmaatregel. Het debat over de selectieve toepassing van kortingen toont immers aan dat de gewesten dringend zelf moeten kunnen inwerken op de tarieven in de personenbelasting. De selecti-

Bossuyt

viteit moet ondubbelzinnig kunnen spelen naar de lagere en middeninkomens.

Hiermee ben ik automatisch aanbeland bij de roep naar meer fiscale autonomie : een roep die al enkele jaren door dit gebouw galmt, maar zo luid en hard was dat de Franstaligen er doof van waren geworden. De SP heeft terzake altijd voor doordachte en realistische voorstellen gepleit. We zijn nooit van deze koers afgeweken. Reeds sinds ons Toekomstcongres van mei 1998 pleiten we voor een integrale overheveling van de gewestelijke belastingen en voor een echte tariefbevoegdheid in de personenbelasting. Ook vandaag blijven we dit standpunt huldigen omdat we menen dat hierdoor belangrijke uitdagingen op het vlak van onderwijs, vorming, mobiliteit, leefmilieu, welzijn en gezondheid kunnen worden ingevuld.

Zo kan men de overheveling van de verkeersbelasting, de belasting op de inverkeerstelling en het eurovignet inschakelen in een integraal mobiliteitsbeleid. De opbrengsten uit deze verkeersbelastingen zouden bijvoorbeeld kunnen worden geaffecteerd naar een apart fonds waarmee mobiliteitsbevorderende maatregelen kunnen worden gefinancierd. Een dergelijke maatregel past in het mobiliteitsbeleid van de Vlaamse regering om onder meer te investeren in openbaar vervoer en in een verkeersveilige infrastructuur. Met de overheveling van de registratierechten op de onroerende goederen zouden we bijvoorbeeld de aankoop van een stadswoning aantrekkelijker kunnen maken voor jonge gezinnen. Dergelijke selectieve maatregelen kunnen we in de huidige bevoegdheidsverdeling niet nemen.

Inzake de personenbelasting willen we een echte tariefbevoegdheid. We wensen een ondubbelzinnig einde te maken aan de huidige financieringswet, die bijvoorbeeld een lineaire afcentiem mogelijk maakt, waardoor iemand met een belastbaar maandinkomen van circa 400.000 frank 60.000 frank minder belastingen betaalt, terwijl een alleenstaande met een maandinkomen van 21.000 frank 294 frank minder belastingen zou betalen. We wensen in Vlaanderen rechtvaardiger belastingverlagingen door te kunnen voeren, waarbij het belastingvoordeel kleiner wordt wanneer iemand bijvoorbeeld meer dan 200.000 frank per maand verdient.

Ook de mensen die zo weinig verdienen dat ze geen belastingen betalen, moeten van een belastingverlaging kunnen genieten. Ik herhaal dan ook

mijn suggestie, die ik uitte naar aanleiding van de bespreking van de beleidsnota Financiën van de minister-president, om het kijk- en luistergeld af te schaffen. Op die manier krijgt elke Vlaming een belastingvermindering van circa 8.000 frank.

Mijnheer de minister-president, collega's, dit waren enkele bedenkingen betreffende het fiscale beleid van de komende jaren. Parlementsvoorzitter De Batselier heeft deze visie namens de SP neergeschreven in een kant-en-klaar technisch voorstel, dat als basis kan dienen voor de nakende onderhandelingen over de wijziging van de bijzondere financieringswet. Het volledig becijferde voorstel effent daadwerkelijk het terrein voor de door ons allen zo gewenste fiscale autonomie.

In de marge herinner ik de minister-president in zijn hoedanigheid van minister van Financiën en Begroting aan de met redenen ornklede motie tot besluit van mijn interpellatie over de organisatie van de inning van de eigen belastingen. Men is ons terzake nog een evaluatierapport verschuldigd. Ik verwacht deze nota eerlang voor bespreking in de bevoegde commissie. Wellicht kunnen wij dan ook de stand van zaken betreffende de fiscale aanbevelingen uit het jaarverslag 1999 van de Vlaamse Ombudsdienst bekijken.

Iets over het overheidsapparaat nu. Om het ambitieuze regeringsprogramma tot een goed einde te brengen zullen we een performante administratie nodig hebben. Vlaanderen mag zich gelukkig prijzen dat de Vlaamse overheidsdiensten tot de sterkste in Europa behoren. Het voorbije decennium zijn door een hele reeks structurele ingrepen en moderne veranderingsprocessen het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse openbare instellingen uitgegroeid tot relatief sterke en efficiënte overheidsdiensten. Maar ook in deze materie zou stilstand achteruitgang betekenen. Een veranderingsproces is een continu gegeven : als de dynamiek stilvalt, treedt bureaucrativering op.

De regering heeft in haar Beslissingen van Leuven ambitieuze doelstellingen geformuleerd om het veranderingsproces, dat onder voormalig Vlaams minister Van den Bossche werd ingezet, een nieuw elan te geven. De SP steunt die intentie. Sindsdien is men met de moeilijke taak begonnen om die algemene principes om te zetten in een concreet actieplan. Het is hierbij niet steeds duidelijk welke weg men op wil gaan. Betekent het herindelen van de huidige structuren in kerndepartementen en verzelfstandigde entiteiten dat het huidige ministerie dominant wordt ten opzichte van de parastatalen ? Is het zinvol om een scheiding door te voeren

Bossuyt

tussen beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering, wanneer men weet dat in de praktijk die taken niet te scheiden zijn in hoofde van personen en structuren? Is het realistisch om na de relatief recente vorming van het Vlaamse overheidsapparaat de hele organisatie in een grootscheeps herstructureeringsproces te storten zonder dat de meerwaarde daarvan op het terrein aangetoond is?

De SP vraagt dat het debat hierover in alle openheid wordt gevoerd in de schoot van dit parlement, en dat alle actoren, dus ook de begeleidingscommissie, worden gehoord. Het moet duidelijk zijn voor iedereen – en niet in de laatste plaats voor de betrokken ambtenaren zelf – wat het uiteindelijke doel is van het veranderingsproces. De heer De Batselier heeft de voorbije zomer een tekst gepubliceerd met onze uitgangspunten ter zake. Hierin wordt gepleit voor continuïteit in de veranderingsprocessen en voor het samenhouden van beleidsvoorbereiding en -uitvoering in strategische planningsteams, waarbij de topambtenaren van ministerie en VOI's op voet van gelijkheid het beleid ondersteunen.

We waarschuwen ook voor een nieuwe politiseringsgolf. De SP is al lang het stadium voorbij waarin onbekwame ambtenaren de hand boven het hoofd werd gehouden, ook als het om mensen uit onze eigen rangen gaat. We gaan ervan uit dat die praktijken uit het verleden nooit meer terugkeren en dat we integendeel nog meer de weg opgaan van objectieve en strenge wervings- en bevorderingsprocedures.

In het algemeen willen we overigens een lans breken voor een ambtenarenbeleid dat van de Vlaamse overheid een aantrekkelijke werkgever maakt. Voor veel knelpuntberoepen hebben we het nu al moeilijk om te concurreren met de particuliere sector. Door een aangename werkomgeving, degelijke loopbaanperspectieven en voldoende mogelijkheden om werk en gezin te combineren moet een baan als personeelslid van de Vlaamse administratie aantrekkelijker worden gemaakt.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Bossuyt, deze zomer heeft de voorzitter van het parlement in zijn verklaringen het zogenaamde ambtenarenhervormingsplan van Leuven afgeschoten. Dat betekent dat de SP zich distantieert van het plan van de Vlaamse regering voor de hervorming van de

administratie. Hij zei dat het tot politisering zal leiden, dat het onderscheid tussen beleidsuitvoering en beleidsvoorbereiding onmogelijk te maken is, en dat de hervorming die in Leuven werd voorgesteld, voor de SP onaanvaardbaar is. Bevestigt u die stelling?

Het is me tevens opgevallen dat de minister-president met geen woord heeft gerept over die hervorming. Het is belangrijk dat we, naar aanleiding van de Septembeerklaring, van de meerderheid vernemen of het plan na de vernietigende kritiek van de parlementsvoorzitter, nog bestaat of niet.

De heer Gilbert Bossuyt : We moeten in het parlement een debat voeren over de grote lijnen ervan. Het is vanzelfsprekend niet onbelangrijk het parlement erbij te betrekken. We hebben inderdaad een aantal vragen en willen de gelegenheid krijgen om daar in alle openheid over te debatteren. Ik vermoed dat de regering daar geen bezwaren tegen heeft.

Mijnheer Van Rompuy, ik wil er u aan herinneren dat het niet alleen een zaak is van de Vlaamse regering, er komen ook voorstellen van de administratie zelf. Ik zie er dus geen graten in dat wij ook opmerkingen maken. Ik gebruik niet graag de woorden 'afschieten' of 'onaanvaardbaar'.

De heer Eric Van Rompuy : Het is de voorzitter van het parlement die dat heeft gezegd. Hij had het over onwerkbaar of zo, en liet verstaan dat het voor de SP niet kon.

De heer Gilbert Bossuyt : Het is duidelijk dat we er bedenkingen bij hebben, maar we zijn bereid om erover te discussiëren. We hebben niet alleen bedenkingen bij de voorstellen van de Vlaamse regering, maar ook bij wat leeft bij de administratie zelf. Het parlement moet in deze aangelegenheid het laatste woord hebben, althans over de grote lijnen.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Ook wij zijn vragende partij voor een open debat hierover, maar de krachtlijn om beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering te scheiden staat in het regeerakkoord. Het staat ook in de verklaring van Leuven, waar bij mijn weten de hele regering achter staat. Ik wil een debat voeren, maar niet het fundamentele aspect in vraag stellen.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer Denys, ik heb mijn opmerkingen in vraagvorm gesteld, maar mis-

Bossuyt

schien waren de vraagtekens verbaal niet duidelijk genoeg weergegeven. Ik wil het niet hebben over de principes, al zijn ook die niet heilig, maar het is belangrijk om na te gaan of een en ander in de praktijk allemaal wel haalbaar is. Ik wens dus dat we een interessant en diepgaand debat voeren. Het parlement is daartoe in staat.

De regering zal zich erdoor gesteund weten in zoiets moeilijks als een hervorming van de ambtenarij. Het is geen gering proces dat hiermee in gang wordt gezet. Ik zie aan de reactie van de minister-president dat er tegen zo een debat geen bezwaar is. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, de minister-president bevestigt nogmaals in de Septemberverklaring dat het uitgangspunt van het beleid een samengaan is van ecologie, economie en sociale rechtvaardigheid. De Vlaamse begroting kan gelezen worden als een concrete oefening in duurzame ontwikkeling. We geloven u, mijnheer de minister-president, en we zullen dit als uitgangspunt gebruiken bij de concrete toetsing van de cijfers tijdens het begrotingsdebat.

De aanhef van uw Septemberverklaring, waarbij u gewag maakt van de energieproblemen en reeds een antwoord aankondigt vanuit de Vlaamse overheid onder de naam 'Plan Energie 2020', is een duidelijk voorbeeld van dit uitgangspunt. Het huidige energiebeleid is dikwijls te eenzijdig afgestemd geweest op het aanbieden van energie. Vandaag wordt dit pijnlijk ervaren als een probleem. Het rationeel energiegebruik is volgens ons de meest efficiënte, rendabele en duurzame manier om de energiefactuur van de consument naar omlaag te halen, de concurrentiepositie van de energie-intensieve bedrijven te bevorderen, bij te dragen tot meer energieonafhankelijkheid en het behalen van onze milieu-doelstellingen, zoals bepaald in het Kyoto-protocol. Rationeel energiegebruik moet de hoeksteen zijn van Energie 2020, aangekondigd in uw Septemberverklaring. We denken bijvoorbeeld aan de invoering van energieprestatienormen en energiecertificaten en de oprichting van een specifiek agentschap voor rationeel energiegebruik.

Op het vlak van de invoering van duurzame energiebronnen in Vlaanderen werden vorig jaar al heel wat initiatieven genomen. Het is belangrijk dit

jaar de nadruk te leggen op het terugdringen van het energiegebruik. Duurzaam energie opwekken heeft geen zin als er massaal wordt verspild. Een degelijk en gericht reg-beleid is goed voor de economie, is sociaal en ecologisch, kortom een win-win-winsituatie zoals u het uitgangspunt van uw Septemberverklaring zelf hebt geformuleerd.

De recente ontwikkelingen op de oliemarkt hebben ons heel scherp de problematiek van de mobiliteit doen aanvoelen. Ook het regeerprogramma koos vorig jaar heel duidelijk voor de uitbouw van het openbaar vervoer als volwaardig alternatief voor het autoverkeer. Op korte termijn lijkt een optimalisatie van de bestaande infrastructuur essentieel, denk maar aan een vlotte doorstroming van tram en bus. Bijkomende bus- en traminfrastructuur worden best het eerst uitgebouwd waar de winst het grootst is, dus waar men het meeste kans heeft op meer passagiers. Een tarievenbeleid wordt best georiënteerd op de trouwe gebruiker. Voor onze fractie is het vanzelfsprekend dat er een gelijkzijdigheid en evenwaardigheid van inspanningen moet bestaan voor het aanpakken van de missing-links en de uitbouw van het aanbod van het openbaar vervoer. Zo niet zal deze regering niet in staat zijn haar opzet waar te maken om op tien jaar het marktaandeel van het gemeenschappelijk personenvervoer te verdubbelen.

Opnieuw wordt de beleidslijn van de kwaliteit van het leven centraal geplaatst. Een concrete invulling daarvan kennen we reeds, namelijk de CAO in de welzijnssector. Ook nu weer stelt u dat dit het uitgangspunt moet zijn voor het komende sociaal overleg. Onze fractie wil in dit verband nogmaals beklemtonen dat deze regering het overleg hoog in haar vaandel moet plaatsen. Dat overleg mag in geen enkel geval worden gehypothekerd, welke actie de sociale partners zelf ook ondernemen. Ik verwijs in dit verband naar de onderwijsvakbonden. Hoe ongelukkig hun initiatieven misschien ook waren, dit mag niet de aanleiding zijn om het sociaal overleg in Vlaanderen niet alle kansen te gunnen.

Het beleid van de mogelijke onthaasting – waarbij arbeid, gezin en vrije tijd harmonieuzer op elkaar moeten kunnen aansluiten en waarbij iedereen greep op de invulling van zijn eigen leven en van zijn eigen welzijn moet krijgen – moet niet alleen worden doorgetrokken in het welzijnsbeleid waarbij ik bijvoorbeeld denk aan meer kinderopvang en aan het persoonsgebonden assistentiebudget, maar ook in het globale beleid van Vlaanderen.

Sannen

De kwaliteit van het leven heeft, zo stelt u ook, een toekomstvisie. U verwijst daarbij vooral naar het milieubeleid. In dit verband verbaast het mij dan in de Septemberverklaring niets terug te kunnen vinden over het waterzuiveringsbeleid. Nochtans had de regering in juni een beslissing genomen om dit inhoudelijk te heroriënteren en de taken efficiënter te verdelen. Indien ik me niet vergis, wordt daarover in oktober in het Vlaams Parlement een debat georganiseerd.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer Sannen, ik wens u onmiddellijk gerust te stellen. Er is inderdaad een beslissing genomen om de onderhandelingen met Aquafin op te starten. Daarover is reeds vrij uitgebreid gecommuniceerd, ook met het Vlaams Parlement.

De strategie is evenwel om eerst het debat rond de basisopties in de commissie voor Leefmilieu te voeren. Dit was mijn afspraak met en mijn engagement tegenover de voorzitter van de commissie. Pas daarna zullen nieuwe verklaringen worden afgelegd en kunnen de onderhandelingen van start gaan. De voorbereidingen zijn trouwens reeds goed bezig.

Zodra het startsein wordt gegeven, zullen we dus goed kunnen opschieten in deze materie en dit koppelen aan de verdere uitwerking van het decreet integraal waterbeheer waar we allemaal nood aan hebben. Ook dat zal in de volgende maanden worden gefinaliseerd.

De heer Ludo Sannen : De commissie voor Leefmilieu kijkt nu reeds met spanning uit naar dit belangrijke, maar moeilijke debat.

Wat we wel hebben teruggevonden, is de hoge prioriteit die deze Vlaamse regering geeft aan de versnelde aankoop van heel wat natuurgebieden. Dit gebeurt door het versnellen van het aankoopritme en door de aankoopprocedures vlotter te laten verlopen. In het licht van het Belgische EU-voorzitterschap in de tweede helft van volgend jaar, gaat onze fractie ook uit van een versnelde omzetting van de Europese richtlijnen. Op dat vlak hebben we nu immers nog te kampen met enige achterstand. Indien ik me niet vergis, worden nu reeds een aantal belangrijke knelpuntdossiers op een degelijke onderhandelingsbasis besproken bij de Europese Commissie. Daarbij denk ik bijvoorbeeld

aan het stedelijk afvalwater, de nitratenrichtlijn en de Habitatrichtlijn.

De heer Van Rompuy zei daarstraks dat in de Septemberverklaring niets over landbouw terug te vinden is. Ik moet echter beklemtonen dat onze fractie ontzettend blij is met de beslissing van 20 september waarbij het Vlaams plan voor plattelandontwikkeling door het Europese STAR-comité unaniem werd goedgekeurd. Ik veronderstel dat de beslissing van Europees Commissaris Fischler eendaags bij de Vlaamse regering zal toekomen. Op die manier wordt het mogelijk om 8 miljard frank te gebruiken voor beleidsinitiatieven die te maken hebben met landbouw, met bosbouw en met geïntegreerd plattelandsbeleid. De uitbouw van een echt geïntegreerd plattelandsbeleid in Vlaanderen kan mijns inziens nu van start gaan.

De verschillende vormen van beheersovereenkomsten in het kader van de verwevenheid tussen landbouw en natuur worden opgenomen in dit plan. Op die manier zal het ook mogelijk worden om in het kader van het MAP in de toekomst vergoedingen uit te betalen aan de landbouwers met in kwetsbare zones, waterwingebieden en natuur gelegen gronden. Dit kan gebeuren niet alleen met de goedkeuring, maar ook met de cofinanciering van Europa.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Ten eerste beslaat het plan voor plattelandsbeleid 8 miljard frank op zes jaar tijd. Het gaat over cofinancieringen. De minister van Landbouw heeft in haar landbouwbudget, dat bijna niet toeneemt, wel in de middelen voorzien om die cofinanciering te realiseren.

Ten tweede is het niet juist dat al deze programma's nieuw zijn. 85 percent ervan werd reeds in een vroeger plan voorgesteld. Het gaat bijgevolg niet over nieuw geld, maar over een voortzetting.

Ten derde is het evenmin waar dat men in waterwingebieden zomaar vergoedingen kan uitdelen als de MAP-normen worden gehaald. Integendeel, men moet daarvoor nog strengere normen halen. Bovendien valt de helft van de natuurgebieden niet onder deze gebieden, en wordt niets geregeld inzake het probleem van de vergoedingen van 1996, 1997 en 1998.

Ten laatste wil ik nog iets zeggen over de theorie van de biologische landbouw. Men wil 10 percent biologische landbouw realiseren. In de begroting

Van Rompuy

van minister Dua wordt hieraan 30 miljoen frank van de 2,3 miljard frank besteed.

Van een totaal nieuw landbouwbeleid is dus helemaal geen sprake. Ik heb het trouwens nog niet gehad over de mestverwerking die niet van de grond komt, en over de chaos inzake nutriëntengehaltes.

Minister Dua doet het wel formidabel goed in de media. De nacht na de betoging viel in één keer 8 miljard frank uit de lucht. Wie de zaak echter ontdekt, ontdekt in de begroting 2001 dat de middelen voor landbouw helemaal niet toenemen en dat reeds een jaar verloren is gegaan. Men merkt ook dat de middelen voor de cofinanciering niet voorhanden zijn. Bovendien gaat een groot deel van het geld niet naar de landbouwers, maar wordt het besteed aan bosbeheer, natuurbeheer, beheersovereenkomsten, dorpsherwaardering, enzovoort.

Mevrouw de minister, u hebt het schitterend gedaan : op het vlak van de communicatie bent u bij de beste van de Vlaamse regering en steekt u minister Stevaert naar de kroon. De boeren vinden u sympathiek. (*Rumoer*)

Ze vinden u in elk geval veel sympathieker dan voormalig minister De Batselier. (*Gelach*)

Ze beginnen u echter door te hebben. Ik ben ook minister van Landbouw geweest en ik heb gemerkt dat boeren kunnen tellen. Ze weten waarover het gaat. Wat u hen nu voorspiegelt als plattelandsbeleid, bevat bijzonder weinig concrete punten. (*Applaus bij de CVP*)

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer Van Rompuy, ten eerste had ik de timing niet zelf in de hand. Het klopt dat het STAR-comité op die bewuste dag een beslissing heeft genomen. De Boerenbond heeft zijn actie dus niet zo goed getimed. De bond had immers kunnen weten dat het STAR-comité die dag bijeen zou komen.

Inzake het budget kan ik u verzekeren dat er voldoende kredieten beschikbaar zijn. Ten eerste hebben we het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds, het VLIF, ondertussen geheroriënteerd. Als voormalig minister van Landbouw weet u heel goed dat dit over bijna 90 percent van de middelen voor landbouw gaat. Door de heroriëntatie is er een hogere subsidiegraad voor investeringen in duurzame

landbouw en milieuvriendelijke landbouw. Dat alles maakt deel uit van het pakket plattelandsontwikkeling.

De bewering van de Boerenbond die u heeft overgenomen, dat maar een klein deel van die middelen naar de landbouw gaat, wil ik volledig ontkrachten. Ik ben actie per actie nagegaan wat van die bewering waar zou zijn. Ik kan u verzekeren dat meer dan 95 percent naar de individuele landbouwer gaat. Dat is zelfs het geval als het over bossing gaat, want in dat geval gaat het over landbouwers die hun terrein bebossen. Die bosbouwmaatregelen nemen trouwens slechts 7,5 percent in van de 8 miljard frank die in aanmerking kan komen voor de cofinanciering.

Ten slotte betreur ik samen met u dat de pers de essentie van de uitleg over de vergoedingen blijkbaar niet heeft gesnapt. Ik begrijp dat wel, want het gaat om een technisch ingewikkeld dossier. Uiteraard is de 8 miljard frank niet integraal bestemd voor vergoedingen van landbouwers in kwetsbare gebieden. Ik wil u gerust onze persmededeling bezorgen, want zo staat dat er niet in. De vergoedingen vormen slechts één aspect van de zaak.

Mijnheer Van Rompuy, is het geen ongelooflijk succes dat we voor elkaar hebben gekregen dat we iets kunnen uitbetalen aan de mensen in kwetsbare gebieden ? Nu hebben we eindelijk het akkoord dat u niet rond kreeg met de vorige regering. Dat lost inderdaad het dossier van de vergoedingen niet volledig op. We zullen nog proberen zoveel mogelijk uit de brand te slepen. We hebben het fiat van Europa om een vergoeding uit te betalen voor wat de kwetsbare zones water betreft, met de essentiële aanvulling dat daar een milieuresultaat aan gekoppeld is. Ook als men zich in kwetsbaar gebied aan de normen van het MAP houdt, moet men met bodemanalyses bewijzen dat men niet vervuult. Dat is een erg belangrijke aanvulling, ook op het vlak van milieu. Dat element heeft Europa over de brug doen komen. Dat betekent dus niet dat alle landbouwers in kwetsbare gebieden een vergoeding zullen krijgen. Dat zal afhangen van de praktijk op het terrein. Als de landbouwers op een verantwoorde manier bemesten, zullen ze een vergoeding krijgen die kan oplopen tot 25.000 frank per hectare. Dit is een goede oplossing, maar we blijven ons best doen om nog meer uit de brand te slepen inzake het dossier vergoedingen uit het verleden. U weet trouwens erg goed dat dat maar erg krakkemikkig in elkaar stak.

De heer Eric Van Rompuy : Ik heb nog een vraag. Honderden dossiers zijn niet behandeld omdat de

Van Rompuy

VLIF-reglementering door Europa nog niet is goedgekeurd. Ik hoor dat als de budgetten voor 2000 niet worden opgebruikt, ze niet worden overgedragen naar volgend jaar. Klopt dat ?

Minister Vera Dua : Het betekent in elk geval geen tijdverlies voor de landbouwers, want de nieuwe VLIF-reglementering houdt ook in dat de procedure zal worden versneld. Terwijl de banken vroeger twee jaar de tijd hadden om het dossier in te dienen, is die termijn nu ingekort tot zes maanden. Ook als ze nu iets langer moeten wachten, zal het dossier nog vlugger worden afgehandeld dan in het verleden.

Ik heb over de budgetten al een gesprek gehad met de minister-president, die ook minister van Financiën is. Ik heb de garantie gekregen dat als een pak kredieten niet worden opgebruikt – wat ik overigens betwijfel – we daar een oplossing voor zullen zoeken via de begroting.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Na dit landbouwhoofdstuk wil ik even stilstaan bij onderwijs. Onderwijs staat centraal in deze Septemberverklaring. Ik denk dan vooral aan levenslang leren. Ik geef grif toe dat dit niet de eerste keer is. Ook in een aantal Septemberverklaringen van vroeger wordt levenslang leren als een van de belangrijkste pijlers van het komende beleid naar voren geschoven. Ik herinner me nog levendig de 750 miljoen frank extra waarin was voorzien, maar die nooit is uitgegeven. Ik herinner me nog de aankondiging van de Edufora. Uiteindelijk zijn die op het einde van de vorige legislatuur hier en daar tot stand gekomen, maar ze functioneren niet. Deze regering maakt van levenslang leren een horizontaal programma van 13,4 miljard frank onder één ministerieel comité. Dat is de enige kans tot slagen. Ik hoop dat – in tegenstelling met de vorige regering – deze bewindsploeg wel slaagt in haar opzet om op een gecoördineerde manier een meer doeltreffend project van levenslang leren te realiseren.

Kort wil ik op het begrip netvervaging terugkomen. Dit heeft vaak aanleiding gegeven tot een heftig debat. Het stoort me ten zeerste dat sommige mensen dit begrip willen gebruiken om het onderwijsdebat te ideologiseren. Ik heb vorig jaar al gesteld dat ik weiger dat debat te voeren. Het gaat hier om een pragmatisch, efficiënt beleid met respect voor ieders eigenheid. Als netvervaging betekent : de terugdringing van de verzuiling, dan zeg-

gen we ja. Als het betekent : de grenzen tussen de netten laten vervagen om samenwerking tot stand te kunnen brengen, dan zeggen we ja. Als het betekent : meer openheid voor een andere ingesteldheid, voor andere pedagogische projecten, dan zeggen we ja. Dit is immers essentieel voor het onderwijs. Netvervaging betekent niet : de terugdringing van de diversiteit van de scholen, daarop zeggen wij ook nee. Netvervaging betekent niet : het vrije initiatief aan banden leggen. Zuilen en netten zijn niet belangrijk maar wel de scholen met hun eigenheid, hun vrijheid en autonomie. Daar staan wij voor en dat is niet in contradictie met het begrip netvervaging zoals het hier geformuleerd staat. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Luc Martens : Ik heb met uw benadering geen enkele moeite, mijnheer Sannen. We hebben niet altijd dezelfde taal gehoord daarover. Ik wil benadrukken dat netvervaging hoe dan ook een negatief begrip is. Ik nodig de Vlaamse regering uit om een positief begrip te hanteren waaruit blijkt dat de veelkleurigheid een kans krijgt. Veelkleurigheid betekent nog niet een eindeloze versnippering van losse initiatieven. De vrije initiatieven moeten wel hun eigen kleur op een geloofwaardige manier kunnen invullen. De Vlaamse regering moet deze projecten ondersteunen en positief benaderen.

Onlangs schreef ik in een vrije tribune dat de Vlaamse regering daar aandacht aan moet besteden. Zelfs onafhankelijke bronnen vinden dat men eigenlijk moet zoeken naar een nieuwe verantwoordelijkheid en functie voor de koepels die van onderuit zijn opgebouwd. Het komt er niet op aan ze te laten verdwijnen, maar ze een nieuwe opdracht te geven. De vrije scholen hebben daar zelf behoefte aan. Dat ontbreekt. Het beleid ten aanzien van de ouderverenigingen is ook eigenaardig : de ene worden versterkt, de andere verzwakt. Ik begrijp of zie de strategie niet, misschien is er wel duidelijkheid en zal dit in de commissievergaderingen blijken.

Wij zijn voor vrij initiatief op basis van een filosofische, methodische of levensbeschouwelijke overtuiging. Het vrij initiatief moet op een authentieke manier groeien en steun en vertrouwen krijgen. Dat is precies wat een samenleving kracht kan geven. Wat men nu doet, is zich verzetten en wantrouwen creëren. We pleiten voor een positieve benadering van de creativiteit en het vrije initiatief. *(Applaus bij de CVP)*

De heer André Denys : De koepel van het gemeentelijk en het stedelijk onderwijs werkt op een andere manier dan de andere koepels : meer ondersteu-

Denys

nend dan regulerend. Die evolutie moeten we nastreven. De VVSG laat enorm veel vrijheid aan de lokale scholen.

De heer Luc Martens : Men voert vijandbeelden op, mijnheer Denys. Ik begrijp dat wel. Men praat vaak over milieus die men niet kent. Men ziet een machinatie, een macht, een rol spelen die er niet is. De zuilen hebben slechts de macht die de scholen eraan willen geven. De Guimardstraat leeft niet bij de gratie van de overheid. Ze krijgt geen frank van de overheid.

De heer Ludo Sannen : Dat levert voldoende stof voor enkele commissievergaderingen. Of de term netvervaging het bereiken van onze doelstellingen negatief beïnvloedt, laat ik in het midden. Ik hoop dat men bij de onderhandelingen over de nieuwe onderwijs-CAO ervan uitgaat dat kwaliteit enkel en alleen kan worden gegarandeerd wanneer er voldoende kwaliteit is voor de onderwijsverstrekkers.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Ik begrijp absoluut dat u pleit voor voldoende middelen voor het onderwijs. Blijft u bij uw standpunt voor uitstel of opschorting van de afcentiemen ?

De heer Ludo Sannen : Mag ik daar straks op antwoorden ? Ik besteed er wat verder in mijn betoog aandacht aan.

ICT wordt hier naar voren geschoven als een belangrijk element voor de Vlaamse overheid om middelen tegenover te plaatsen, zodat ICT niet enkel in het onderwijs, maar ook in de hele samenleving aanwezig kan zijn. Ik zeg er wel bij dat het gaat over een technologisch instrument en niet over een doel op zichzelf. Het doel moet het garanderen van kwalitatieve informatie blijven. Het doel is eveneens tot een eerlijke en kritische kennisverwerving te komen. ICT leidt zeker tot nuttige toepassingen, maar een pc heeft nog nooit een maatschappelijk probleem opgelost. Ik herinner u even aan de hooggespannen verwachtingen uit de jaren zeventig. De computer zou per definitie leiden tot papiervrije kantoren. Verwachtingen en realiteit kunnen dus enorm van elkaar verschillen.

Een digitale overheid is belangrijk omdat op die manier de toegang van de burger tot die overheid vergroot. Ze zal op zichzelf echter niet bijdragen tot een verdieping of versterking van de democratie. Ze waarborgt immers niet noodzakelijk een grotere betrokkenheid, maar enkel een grotere

toegankelijkheid en bereikbaarheid. De mythe dat de problemen van een samenleving worden opgelost door technologische vooruitgang is trouwens al lang doorprikt. Toch kan de technologie helpen, maar een digitale overheid mag nooit een alternatief voor sociaal en cultureel overleg worden. Het gestructureerde overleg met het middenveld blijft voor ons de belangrijkste waarborg voor de uitbouw van een democratische samenleving.

In verband met wetenschap stelt onze fractie verheugd vast dat er opnieuw aangeknoopt wordt bij een periode van evaluatie door twee miljard frank extra uit te trekken voor wetenschapsbeleid. Ik denk dat het nu tijd is om de prioriteiten van dit beleid even te toetsen.

Het regeerakkoord stelde duidelijk dat er aan de opdracht van het IWT moest worden gesleuteld. Het IWT moet volgens het akkoord meer ondersteuning en extra budgetten ter beschikking stellen voor duurzame productontwikkeling die energie- en grondstoffenbesparing centraal stelt. De marktintroductie van energie uit hernieuwbare bronnen wordt ontwikkeld en aangemoedigd. Dat staat eveneens in het regeerakkoord van een jaar geleden. In deze tijd, waarin we de problematiek in verband met energie zo scherp voelen, is het de taak van de bevoegde minister om deze beleidlijn zichtbaar te maken.

In de Septemberverklaring is er specifieke aandacht voor de sociale economie en het stimuleren van een verweving van de klassieke met de sociale economie. De doelstelling is om ook in het klassieke arbeidscircuit duurzame jobs te creëren voor mensen die anders in de kou blijven staan. Mijns inziens is dit belangrijk want in deze hoogconjunctuur heeft de overheid de plicht om alle mogelijke inspanningen te leveren teneinde iedereen te laten participeren in het arbeidsproces.

Het is voor ons als fractie dan ook onaanvaardbaar dat bepaalde beroepen – en dan heb ik het niet over bepaalde hightechberoepen – niet worden of kunnen worden ingevuld door een gebrek aan arbeidskrachten en dat men vervolgens moet vaststellen dat de werkloosheidsgraad bij de allochtone mannelijke bevolking in heel wat regio's tussen de 20 en 30 percent ligt. Zoiets is onaanvaardbaar. Het is dan ook de eerste taak van een minister van Tewerkstelling om daar iets aan te doen. Heel wat problemen uit onze samenleving zouden een begin van oplossing krijgen indien de participatie van die allochtonen aan het arbeidsgebeuren een feit zou worden.

Sannen

Wat dat betreft, is er nog een ander probleem, namelijk de concurrentiepositie van de overheid op de arbeidsmarkt. Ik heb naar een debat over de State of the Union op de Nederlandse televisie gekeken. Men heeft toen een hele dag gepraat over de problemen van de overheid om te concurreren tijdens een hoogconjunctuur. De nood om mensen te vinden voor de zorg, politie en onderwijs is ontzettend groot. De overheid blijkt bijna niet meer in staat om de dienstverlening die ze aan de samenleving moet garanderen adequaat in te vullen.

We hebben het over de aantrekkelijkheid van het lerarenambt. De heer Van Rompuy heeft daarstraks verwezen naar de implementatie van de CAO om voldoende mensen te vinden om die taken op zich te nemen. Op dat probleem kan ik niet dadelijk een antwoord geven. De overheid kan de concurrentie niet aan door enkel en alleen in te spelen op een loonsverhoging. Zelfs indien we dat zouden willen, zou dit niet kunnen. De overheid kan dit budgettair niet aan. We moeten daar in de toekomst over nadenken vooraleer we worden geconfronteerd met het schrijnende verhaal van een bloeiende economie en een falende publieke dienstverlening.

Ik zal het vandaag niet hebben over de communautaire discussie. Het Bureau heeft immers beslist om daarover op 10 oktober een groot debat te houden. Ik wens wel dieper in te gaan op de fiscaliteit. Fiscale autonomie is daar onlosmakelijk mee verbonden. Onze fractie heeft bij de goedkeuring van het regeerakkoord ingestemd met 40 miljard frank lastenverlaging in de loop van deze legislatuur. De kleine waardering die we hebben voor het huidige systeem van de afcentiemen heb ik reeds een aantal keren geformuleerd in dit halfroond. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*) Ik heb er inderdaad nogal wat kritische opmerkingen bij.

Ik vraag aan de Vlaamse regering bij de bespreking van de fiscale autonomie en de regionalisering van het kijk- en luistergeld, om in alle openheid na te gaan of die belastingverlaging van 40 miljard frank, waar we blijven achterstaan, en het huidige systeem van afcentiemen het meest voor de hand liggend en meest geschikt is. De optelling van verschillende zaken kan niet want dan overschrijden we het voorgestelde bedrag. Mijnheer de minister-president, onze fractie heeft zich positief uitgesproken over 40 miljard frank. Daarvoor krijgt u onze volle steun.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer Sannen, wat houdt dit in op jaarbasis ?

De heer Ludo Sannen : Het gaat om 40 miljard frank tijdens deze legislatuur. Het eerste jaar hebben we niets uitgegeven. Men kan er dus dit jaar gebruik van maken bij de opmaak van de volgende begroting. Men moet dat bedrag dus verdelen over 4 jaar.

Mevrouw Demeester, ik ben het met u eens dat men moet oppassen bij de keuze van het systeem dat men invoert. Er zijn immers ook structurele gevolgen voor de toekomst.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Het is niet zozeer belangrijk om te weten of het om 50 miljard frank gaat. Het interesseert de burger te weten waarover het gaat wanneer het systeem op kruissnelheid is.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, de heer Sannen legt hier een belangrijke verklaring af. Samen met de heer Denys heeft hij zich afgezet tegen de afschaffing van het kijk- en luistergeld.

De heer Ludo Sannen : Dat klopt niet. De krant heeft dit foutief weergegeven.

De heer Eric Van Rompuy : Ik begin slecht te horen. De heer Denys heeft er zich in elk geval tegen verzet en u stelde zichzelf daar veel vragen bij. Minister-president Dewael en minister Stevaert hebben gezegd dat het kijk- en luistergeld in het najaar wordt afgeschaft. (*Rumoer*)

Ik lees nog altijd de kranten. En toen ik aan de universiteit studeerde, heeft men me altijd gezegd dat ik een fantastisch geheugen heb.

De heer Ludo Sannen : Dat is lang geleden.

De heer Eric Van Rompuy : Mijn geheugen blijft geweldig.

De afschaffing van het kijk- en luistergeld zorgt gedurende drie opeenvolgende jaren voor een belastingverlaging van 19 miljard frank. Minister-president Dewael wil afcentiemen, en deze maatregel is over een periode van vier jaar goed voor 40 tot 45 miljard frank. De minister-president heeft nooit gezegd dat het of de ene of de andere maatregel was ; hij wil beide maatregelen treffen. Beide cijfers moeten dus worden opgeteld. Dit betekent dat men tijdens deze zittingsperiode ongeveer 100 mil-

Van Rompuy

jard frank belastingverlaging wil doorvoeren. (*Rumoer*)

Als dat niet juist is, dan zijn die afcentiemen een alternatief voor de afschaffing van het kijk- en luistergeld. Schept u eens duidelijkheid. Ik begrijp niet hoe beide maatregelen budgettair worden opgevangen. Ze kosten 100 miljard frank. Misschien krijgen we gedurende drie jaar 20 miljard frank, in het kader van de fiscale autonomie. Maar dat zal niet volstaan. De begroting zal enorm onder druk komen, zonder dat er iets voor het onderwijs wordt gedaan. De vakbonden hebben de verklaringen van de heren Dewael en Stevaert begrepen. Ze weten nu dat de afschaffing van het kijk- en luistergeld, ondanks de winst voortvloeiend uit de fiscale autonomie, niets zal opleveren voor het onderwijs.

De verklaring van de heer Sannen is erg belangrijk. Agalev stelt dat het geheel van de lastenverlaging binnen die 50-miljardgrens moet blijven. Ik heb dit genoteerd, en deze verklaring wordt opgenomen in de Handelingen. Er kunnen daarover geen misverstanden ontstaan.

De heer Ludo Sannen : Tijdens de besprekingen van de begrotingscontrole heb ik ook al deze kritische bedenking gemaakt. Ik heb toen duidelijk gezegd dat de afschaffing van een aanslagvoet kan verschillen van een lastenvermindering. (*Rumoer*)

De inning van het kijk- en luistergeld vormt een fiscale aanslag. Vandaag is het niet meer opportuun om het bezit van een televisie en een radio te belasten. Maar de overheid heeft middelen nodig. Daarom zeggen we dat een totale lastenverlaging van 40 miljard frank mogelijk is. In het kader van de fiscale autonomie moet de overheid dan bepalen waar ze de middelen zal zoeken.

De heer Francis Vermeiren : Het belangrijkste is wel dat we 50 miljard frank minder zullen betalen.

De heer Eric Van Rompuy : Er moet duidelijkheid heersen. De afcentiemen zijn jaarlijks goed voor 10 miljard frank. De heer Stevaert heeft in Dag Allemaal aangekondigd dat in het najaar het kijk- en luistergeld wordt afgeschaft. Hoe zit het nu ? Gaat het om een pakket maatregelen ten belope van 100 miljard frank, of trekt u deze belofte in ? Gisteren heb ik mijn aanslagbiljet voor de inning van het kijk- en luistergeld gekregen. En in de begroting hebt u zelf de te verwachten inkomsten op 19,5 miljard frank geraamd. Hoe moeten we uw sinterklaasverklaringen begrijpen ? Dat is allemaal erg

belangrijk, want de onderwijswereld moet daarvan alle heil verwachten.

Minister Steve Stevaert : De heer Van Rompuy beweert dat men hem op de universiteit heeft gezegd dat hij een goed geheugen heeft. Ik weet niet of ze hem ook hebben gezegd dat hij een goed karakter heeft. Als men het artikel in 'Dag Allemaal' opnieuw leest, ziet men dat er geen concrete data in vermeld staan. Bovendien kloppen de berekeningen niet. Het is niet omdat het kijk- en luistergeld verdwijnt, dat dit tot verminderde inkomsten op Vlaams niveau leidt. Dat kan op federaal niveau worden geregeld. Het gaat immers om een federale aangelegenheid.

Wij vragen meer middelen voor Vlaanderen. Wij vragen een aantal maatregelen in het kader van de financieringswet, maar ook in het kader van de fiscale autonomie. Wij zijn erom bekommerd dat het onderwijs in Vlaanderen verder wordt gefinancierd. Ik kan mij inbeelden dat men in Wallonië dezelfde, terechte bekommernissen heeft. Als wij in samenspraak met de federale overheid een aantal maatregelen kunnen uitwerken, dan kloppen de berekeningen van de heer Van Rompuy absoluut niet.

De heer Eric Van Rompuy : De eerste minister had 400 miljard frank beloofd. Als de federale schatkist daaraan tegemoet moet komen, betekent dat 19 miljard frank voor Vlaanderen en 16 miljard frank voor Wallonië. De factuur ligt al hoger, we komen aan 440 miljard frank. En het is nog geen 8 oktober !

De heer Ludo Sannen : Er is een verschil tussen wat men belast, hoeveel belastingen men wil innen en hoeveel vermindering men wil toestaan op die geïnde belasting.

De heer Eric Van Rompuy : Men zou dit aan minister Vande Lanotte moeten uitleggen.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, ik wil eraan herinneren dat u deze morgen een oproep hebt gedaan om uit de sfeer van de verkiezingen te blijven. (*Gelach*)

Ik stel vast dat de heer Van Rompuy er niet in slaagt om verwarring te creëren. Ik onthoud uit de discussie alleen dat de belofte van 50 miljard frank belastingvermindering wordt gehouden, dat de regering deze onderschrijft en dat de fractievoorzitters er achter staan. Dat is zeer belangrijk, en ik wens dat hier te onderstrepen.

De heer Ludo Sannen : Om af te ronden, mijnheer de voorzitter, kunnen deze Septemberverklaring met als uitgangspunt ecologie, economie en sociale rechtvaardigheid die samen een duurzame ontwikkeling moeten genereren, en het regeringsbeleid dat als groene draad de kwaliteit van het leven voorop stelt, niet anders dan onze steun krijgen. Deze verklaring toont aan dat met deze meerderheid en met Agalev in de regering, de toekomst reeds begonnen is. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, ik vat steeds meer waardering op voor de heer Van Rompuy. Hij vertolkt het woord van de oppositie. Hij doet dit met kracht, en tracht te overtuigen. Hij haalt alle argumenten aan. Hij wekt de indruk dat van VU&ID geen weerwerk wordt verwacht, vermits deze laatsten hun steun aan de regering hebben gegeven. Wroeging, schuld en boete zijn woorden die wij uit onze opvoeding kennen. Mijn groep heeft op geen enkele wijze wroeging over of last met deze regering, noch met de Septemberverklaring. Het is nog geen begrotingsdebat, maar men weidt vrij snel uit naar de begroting.

Wij staan voor 100 percent achter deze Septemberverklaring omdat ze de visie van Vlaanderen weer spiegelt. De minister-president heeft namelijk een aantal punten beklemtoond waar Vlaanderen zich de volgende tien jaren zal moeten om bekommeren. Het eerste punt is het onderwijs, niet alleen omdat het de helft van de begroting aanspreekt, maar ook omdat het de fundamenteën weergeeft van de richting die Vlaanderen wil uitgaan.

Zoals u weet, is VU&ID in essentie een ontvoeringsbeweging. Hoe kan een groep mensen de toekomst aan, en welke motieven kunnen hen daarbij motiveren ? Onderwijs is terzake een uitstekend thema. Alleen moet de bevolking daar nog van worden overtuigd. Het is immers niet eenvoudig kennis en inzicht uit idealisme over te brengen, men moet er ook de teleurstellingen bijnemen. Velen starten in het onderwijs, bouwen een bepaald verwachtingspatroon op, maar hebben vaak door onder meer familiale omstandigheden geen aspiraties meer om door te gaan. Ook om financiële redenen hebben sommigen niet langer de ruggraat om die kennis op te doen. Het zal dus een ongelofelijk moeilijke opdracht zijn om de bevolking voldoende kracht en aspiratie te geven voor die kennismaatschappij.

Ik merk hoe de kloof groeit. Vele jonge mensen behalen tegenwoordig twee à drie diploma's. Anderzijds zijn vele jongeren reeds op veertienjarige leeftijd uitgerangeerd. Ze hebben geen toekomstperspectief, missen de kracht om te studeren en blijven op straat hangen. Ik zie niet onmiddellijk een oplossing voor dit probleem. Hierover zou in het Vlaams parlement een debat moeten worden gevoerd.

Ik heb het dan niet over de techniciteit of de programmatie van het onderwijs, of over de invulling van de leraars. De vraag die we ons moeten stellen, is hoe we de bevolking van jong tot oud kunnen motiveren om de innerlijke kracht te vinden om te studeren. Daarbij wil ik het begrip studeren wel enigszins aanpassen aan onze moderne inzichten. Dat zal een ongelofelijke inspanning vragen. Het is onze politieke verantwoordelijkheid om daarin te slagen. Zo niet, krijgen we in dit land een spanningsveld tussen diegenen die kennis hebben verworven, en diegenen die hebben afgehaakt en zich hebben neergelegd bij de situatie. Mijnheer de minister-president, als dit uw visie en doelstelling is, lijkt me dat uitstekend. Maar dit moet los van de technische aspecten van het onderwijs, waarover we het hier vaak hebben, worden bekeken. We moeten nagaan hoe we deze maatschappelijke uitdaging aangaan.

Een tweede belangrijk punt van de Septemberverklaring, is de mobiliteit. Het voorbije jaar werd het mobiliteitsprobleem voortdurend onder de aandacht gebracht. In dit verband druk ik mijn waardering uit voor minister Stevaert. Soms gebeurde dat met wat sommigen populistische verklaringen noemen over gratis openbaar vervoer voor bepaalde categorieën van mensen. Daar neem ik dan weer afstand van.

Het basisgegeven dat dit land in de komende jaren lam zal leggen indien we er geen oplossing voor vinden, is dat van de mobiliteit van de mens. Mensen willen zich vestigen waar ze willen, niet waar anderen dat willen. Sommigen vinden immers dat mensen moeten worden aangemoedigd zich te vestigen in de nabijheid van een bedrijf of stad, of in een stad. Dat is mogelijk in een planeconomie of in een zeer dirigistisch land. We weten echter hoe individualistisch de Vlaamse burgers zijn inzake hun thuis, hun vestigingsplaats, en de sociale kring waarin ze leven.

Daarom zeg ik u : u zult dit mobiliteitsprobleem niet oplossen met dwang- of andere maatregelen om zich elders te vestigen, u zult het slechts oplossen door structureel in de mobiliteit zelf een aantal

Van Grembergen

elementen in te brengen. Ik denk onder meer aan het verlagen van de kost, of het zwaarder maken van andere systemen waardoor de balans in evenwicht wordt gehouden.

Namens mijn fractie druk ik de wens uit dat deze discussie ten gronde in dit parlement kan worden gevoerd. Het mobiliteitsprobleem is inderdaad een enorm probleem, dat ook internationaal mee zal moeten worden opgelost. Ik betreur enigszins dat de Europese Unie, dat grote vaderland waar we achter staan, op dat vlak te weinig initiatieven neemt, zoals men trouwens ook merkt op andere niveaus.

Een derde belangrijke prioriteit van de Vlaamse regering die naar voren komt uit de Septemberverklaring, is de inburgering. Enkele weken geleden las ik, wellicht net als u allen, dat Vlaanderen in de komende jaren ongeveer 100.000 tot 200.000 nieuwe arbeidskrachten nodig zal hebben, die er nu niet zijn. Ik weet dat dit sommigen doet huiveren. Zelf ben ik optimistisch op dat vlak : ik wil banden en verbanden smeden met anderen, ook al hebben ze een andere huidskleur, taal, religie of cultuur. Als ik het heb over deze nieuwe noodzakelijke arbeidskrachten, benader ik de zaak te economisch. Ik ben wat beschaamd als ik moet zeggen dat mensen hierheen komen omdat we hen economisch willen gebruiken. En wanneer ze dan niet meer nodig zijn, dan moeten ze opnieuw het vliegtuig op. U weet welke filosofieën er terzake worden verkocht.

Wanneer er dus, binnen de wereldordering zoals die zich nu manifesteert, in onze maatschappij nieuwe mensen nodig zijn om mee onze welvaart en ons welzijn te garanderen, dan zullen we deze nieuwe mensen een kader moeten bieden. In de eerste plaats betekent dit dat we die honderdduizenden die hier nu reeds een woning en een thuis hebben gevonden, op de best mogelijke wijze inburgeren, tussen ons, als leden van onze gemeenschap, en dat met hun eigen cultuur, inzichten en gevoeligheden. Deze visie onderschrijft de Vlaamse regering in haar Septemberverklaring, en ook VU&ID onderschrijft deze volledig. Ik hoop dat de verantwoordelijke ministers zo snel mogelijk met het ontwerp van decreet naar dit parlement komen om op dat vlak tot realisaties over te gaan.

Een vierde hoofdlijn van visie in deze Septemberverklaring is het centrale loket. Als men met burgers praat over ontevredenheid, dan vertellen die mensen heel vaak het volgende verhaal : ‘We zijn

naar dat bureau geweest en we hebben daar iets gevraagd, of we hebben getelefoneerd, maar het blijft liggen. Er komt geen antwoord. We weten niet tot wie we ons moeten richten in de opeenstapeling van diensten, centrales, bureaus en administraties van de verschillende overheden.’

Het zou mij zeer gelukkig maken als we erin zouden slagen om binnen deze legislatuur een begin te maken met het werken aan een centraal loket. Daarbij verwijs ik naar de techniciteit die mogelijk is en naar de inventiviteit die er op dat vlak bestaat. De universiteiten zouden hier kunnen aan meewerken door de specifieke opdracht om te onderzoeken hoe al die centrales verbonden kunnen worden om op gemeentelijk vlak tot één dienst te komen.

In die dienst zou de drempel voor de burger laag zijn. Misschien gaat het dan om een sociaal huis, een communicatiehuis of een deel van het gemeentehuis. Daarover ga ik nu niet uitweiden. Dat is trouwens ook niet het belangrijkste. Het gaat er vooral om dat er één loket komt waar men als persoon herkend wordt. Als men hierin zou slagen, ben ik ervan overtuigd dat we een antwoord bieden aan de onzekerheid bij de bevolking. Op die manier kunnen we de democratie versterken. Diegenen die teren op die ontevredenheid, kunnen we daarmee ook een pad in de korf zetten.

Een volgend punt dat de aandacht verdient, is het feit dat in de Septemberverklaring de staatshervorming aan bod komt. Sommigen doen daar nogal minachtend of smalend over. Ik heb daar een totaal andere mening over. Ik heb aan mijn collega's van de CVP vroeger al gezegd dat ik het werk waardeer dat het Vlaams Parlement in de voorbije periode heeft verricht. Net als andere fracties hebben ook wij daar het onze toe bijgedragen. Het is een zeer grote en politiek waardevolle verdienste dat het volledige Vlaams Parlement op een bepaald ogenblik conclusies heeft geformuleerd en dat deze conclusies in het Vlaams regeerakkoord zijn overgenomen. De geschiedenis zal uitwijzen dat deze voorperiode belangrijk was.

De geschiedenis zal echter ook eerlijk moeten zeggen dat er in de periode tussen 1995 en 2000 op dat vlak niets is gerealiseerd. Ik weet dat premier Dehaene daarvoor als belangrijkste argument had dat we in de eurozone dienden te kunnen binnentreden. Hij vond dat we het bij die doelstelling dienden te laten. Om dat doel te bereiken wou hij geen binnenlandse revolutie ontketenen rond bepaalde andere problemen.

Van Grembergen

Ik kan daar enigszins begrip voor opbrengen, ook al zou ik andere keuzes hebben gemaakt. Mijn groep wil de staatshervorming, om democratische redenen en om redenen van beter bestuur. Vijf jaar lang heeft het dossier stilgelegen, vijf jaar is er geen vooruitgang geboekt. Al die tijd waren er slechts de terechte aspiraties van dit Vlaamse parlement. Nu is er eindelijk iets gebeurd, wat men ook moge zeggen. Ik ben zeer behoedzaam over het eindresultaat. Ik kraai zeker geen victorie ; de vis is niet aan wal, de vloot is zelfs nog niet in de haven. Maar in elk geval is het duidelijk dat Landbouw gedefederaliseerd wordt. (*Rumoer bij het VB en de CVP*)

U moet daar niet minachtend over doen. Lang is deze defederalisering onbespreekbaar geweest, want ze knaagde aan bepaalde machtsstructuren. Nu de defederalisering een feit wordt, is ze plotse-ling niet meer belangrijk en doet men er smalend over.

De heer Eric Van Rompuy : Uw eigen partijvoor- zitter is evenmin enthousiast.

De heer Paul Van Grembergen : Mijn partijvoorzit- ter is niet de paus van Rome. (*Gelach en applaus*)

De heer Eric Van Rompuy : U distantieert zich dus van uw partijvoorzitter. Die vindt de overheveling zelfs geen nieuwe minister waard. Ook mevrouw Dua heeft hier in antwoord op een interpellatie van Jos Bex verklaard dat de overheveling van Landbouw onvolledig is. Dierenwelzijn blijft bij- voorbeeld federaal. Het gaat hoogstens om weten- schappelijk onderzoek en nog wat andere dingen, voor een totale budgettaire massa van 1,5 miljard frank.

De heer Paul Van Grembergen : Ik weet dat een zeer machtige structuur zich met alle middelen tegen de overheveling heeft verzet. Pas als gevolg van de betogingen van vorige week is er een en ander doorgedrongen in landbouwmiddens en steunt men er de overheveling.

De heer Eric Van Rompuy : Kamiel Adriaenssens van het ABS als grote voortrekker van het federa- lisme !

De heer Paul Van Grembergen : Ook de Boeren- bond staat er nu achter, en dat allemaal pas sedert vorige week.

Als het wetsontwerp of -voorstel wordt ingediend en goedgekeurd, zal er eindelijk een nieuw be-

voegdheidspakket aan ons Vlaams discussiepatri- monium worden toegevoegd. Gedaan met de standstill. Hetzelfde geldt voor wat betreft Buiten- landse Handel. Ook daarover doet men minach- tend en ook daar werd de defederalisering tegen- gehouden door sterke krachten, krachten die ik nooit hoog in het hart heb gedragen : le palais d'en face ...

Minister Vera Dua : Voor u het over Buitenlandse Handel hebt, wil ik even reageren op wat u over Landbouw zei. Een paar maanden geleden waren er inderdaad krachten aan het werk die van de overheveling een lege doos wilden maken. Onder- tussen weet ik uit mijn contacten met het federale niveau dat men bereid is, zeker aan Vlaamse kant, om een substantieel pakket over te hevelen naar de gewesten. Mij gaat het niet zozeer om de groot- te van het pakket als wel om de samenhang. De vraag die we moeten stellen is : welk coherent ge- heel moeten we logischerwijs overhevelen in het belang van de landbouw zelf. Dat moet het uit- gangspunt zijn en niet de wensen en spelletjes van allerlei krachten achter de schermen. Ik zie dus geen heil in een totale overdracht. Geef het Fede- raal Agentschap wat het toekomt, zodat logische pakketten niet uiteenvallen. Het inkomens- en het prijzenbeleid moeten echter naar de gewesten gaan. In gesprekken met federale collega's heb ik vernomen dat dit effectief zal gebeuren. Het zal een zeer consistent deel zijn van wat nu het fede- raal landbouwbeleid is. U hoeft zich daarover geen zorgen te maken.

De heer Paul Van Grembergen : De landbouwers zelf wensen in elk geval niets liever dan dat ze het gesprek kunnen aangaan met één enkele overheid, die een klare lijn volgt, met klare afspraken. Ze willen een duidelijk beleid dat hen bijstaat, en geen beleid waarin men in verwarring tegenover elkaar staat. Als landbouw een Vlaamse bevoegdheid wordt, dan hebben we alvast principieel de moge- lijkheid om het landbouwbeleid eenduidig te maken, in samenspraak met Europa.

Hetzelfde geldt voor Buitenlandse Handel. Het agentschap zal overblijven, maar het hele pakket op het terrein zal onze bevoegdheid worden, wat een aanpassing aan ons bedrijfsleven, onze moge- lijkheden, en onze aanwezigheid in het buitenland tot gevolg zal hebben. De gemeenschap van 6 mil- joen Vlamingen neemt 70 percent van de buiten- landse handel voor haar rekening. Dat terrein wordt het onze. In het najaar wordt daarvoor een wetsvoorstel of een wetsontwerp ingediend. Er is dus vooruitgang, geen standstill.

Van Grembergen

Ik heb gehoord dat minister-president Van Cauwenberghe ook Ontwikkelingssamenwerking tot de mogelijkheden rekent. Ik weet wie zich daar in het verleden tegen hebben verzet. Dat waren zowel het ministerie van Buitenlandse Betrekkingen, en degenen die daar toen de pen vasthielden, als een bepaald hutje aan de overzijde. In elk geval, als daarover overeenstemming wordt bereikt, is dat een uitbreiding van onze bevoegdheden. Vlaanderen is er in zijn ontwikkelingssamenwerking aan gehecht eigen keuzes te kunnen maken, onafhankelijk van handel, machtsposities, of grote buitenlandse politiek die de inhoud van onze ontwikkelingssamenwerking zou kunnen bepalen. Dat is geen standstill, maar een vooruitgang.

Een ander belangrijk punt waarop vooruitgang mogelijk is, is dat van het eigen ministerie van Binnenlandse Zaken en de uitholling van het Belgisch ministerie van Binnenlandse Zaken. Als de Provinciewet en de Gemeentewet worden gedefederaliseerd, zal in de praktijk de navelstreng tussen de provincies en de gemeenten, en de Belgische overheid in belangrijke mate worden doorgeknipt. Er zal dan een nieuwe navelstreng groeien tussen de Vlaamse overheid, het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering, en de gemeenten en provincies. We zullen onze interne zaken naar eigen inzichten kunnen regelen. Als dat geen vooruitgang is, dan versta ik het niet.

Ik weet uiteraard dat er problemen zijn. We kennen allemaal de problematiek van de Rand en van Brussel, en de voorwaarden die we dienaangaande stellen. U mag echter geen verwarring zaaien, mijnheer Van Rompuy. Deze morgen gaf u de indruk dat we er licht zouden overgaan. Er kan echter geen sprake van zijn dat er naast de voogdij van Vlaanderen, of de inhoud die Vlaanderen aan zijn binnenlands beleid ten aanzien van zijn gemeenten wil geven, een specifieke oplossing zou bestaan voor de faciliteitengemeenten. De grens van Vlaanderen ligt vast ; daar wordt in geen enkele partij nog over gediscussieerd. Dat betekent dat de faciliteitengemeenten tot onze bevoegdheid behoren, en dat we er alleen hier over zullen discussiëren, en niet elders. Dat moet duidelijk zijn.

De heer Eric Van Rompuy : Ik dank u voor deze expliciete en zeer belangrijke verklaring dat het probleem van de Rand en de integrale voogdij, die altijd een Vlaamse eis is geweest, mee in het pakket komen. Een van de redenen waarom men de voorbije jaren geen vooruitgang heeft kunnen boeken, is dat de Franstaligen nooit bereid zijn ge-

weest om de voogdij over de randgemeenten integraal aan het Vlaams Gewest te geven. Vandaar de hele discussie over de circulaire van de heer Peeters. Als dat het standpunt is van de VU, dan kunnen we daar volledig achter staan.

De heer Paul Van Grembergen : Een even belangrijke zaak is de fiscaliteit en de fiscale autonomie. Ik zal hierover niet in detail treden, omdat er in de volgende weken een debat over wordt gehouden. Die autonomie is essentieel voor de democratie. Dat betekent niet dat Vlaanderen door het dotatiessysteem dat in de voorbije twintig jaar is gehanteerd, geen eigen beleid heeft kunnen voeren.

Sommigen geven de indruk dat fiscale autonomie de oplossing zou zijn voor al onze problemen. Dat is niet zo. Zelfs met een eigen fiscaliteit zullen we keuzes moeten maken, zaken moeten verzwaren of verminderen. Daar ontsnappen we niet aan. Nu hebben we een zeker comfort, laat ons dat eerlijk toegeven. Nu zijn we in een periode van economische groei gekomen waardoor er andere inzichten, eisen en verlangens zijn gekomen, maar in de voorbije twintig jaar hebben de dotaties ons een zeker comfort gegeven door het feit dat ze groeiden. Op een bepaald ogenblik hebben we er zelfs een zeker voordeel uit kunnen puren.

Ik pleit voor fiscale autonomie. Het is normaal dat men aan de burger kan zeggen wat de zaken kosten waarvoor men betaalt. Het is abnormaal dat men daar geen verantwoording voor moet afleggen aan de burger. De federale verkiezingen moesten verantwoording afleggen voor de uitgaven die wij met onze dotaties deden. Dat was een ziekelijk systeem, dat echter heeft gefunctioneerd. Het heeft ons ook voordelen opgeleverd. Ik wens niet alles zomaar op één hoop te gooien.

Ook binnen de fiscale autonomie hebben we ons eigen profiel. We zullen niet tevreden zijn met een habbekrats. Fiscale autonomie moet fundamentele veranderingen teweegbrengen. Dat zal een moeilijke discussie zijn. De honderd percent die we vragen, zullen we niet krijgen. Dit mag ons echter niet verhinderen om bij de onderhandelingen fundamentele inzichten te poneren, te zeggen vanuit welke filosofie we vertrekken, niet van het eindresultaat uit te gaan, maar van wat we denken dat goed is voor het eigen volk, de eigen gemeenschap en de eigen verantwoordelijkheid.

Mijnheer de minister-president, het was een historische verandering toen deze regering een jaar geleden aantrad. Ik verklaar me nader. In Vlaanderen was er nogal wat argwaan over een regering zonder

Van Grembergen

de christen-democraten. Er bestond in Vlaanderen vijftig jaar lang – en historisch bekeken zelfs veel langer – een traditie van machtsverantwoordelijkheid van de christen-democratie. Sommigen dachten dat een bestuur zonder de christen-democraten onmogelijk was. Het was bijna heiligschennend om over een andere formule na te denken en te praten. Ik heb er geen dogmatische invulling voor. Ik meen echter dat ten aanzien van alle democratische normen, het goed is dat er van tijd tot tijd op verschillende niveaus een machtsafwisseling is.

Daarmee wil ik niet zeggen – en ik weeg mijn woorden – dat de christen-democraten met alle zonden van Israël moeten worden overladen. Ik wil hier integendeel openlijk zeggen dat de christen-democratie in de voorbije vijftig jaar een belangrijke rol heeft gespeeld in de politieke evolutie, in de inzichten en in wat we in Vlaanderen aan welvaart en welzijn hebben verwezenlijkt. Maar tussen die rol en het onmisbaar achten ligt een hemelsbreed verschil. In de politiek is niemand of geen enkele groep onmisbaar. Arrogantie in de macht – en dit geldt zowel voor het verleden als voor het heden waarin wij het zijn die de macht uitoefenen – is nooit goed. Een te grote overtuiging van het eigen gelijk en van het ongelijk van de anderen, een te grote overtuiging van het niet willen aangaan van de discussie is niet goed. Ik zeg dit aan iedereen, ook aan mezelf. Discussie over regeren en machtsuitoefening moet steeds gepaard gaan met een vorm van zelfkritiek en van terughoudendheid. Dit gold voor het verleden, maar geldt ook voor toekomst.

Mijnheer de minister-president, mijn conclusie is dat VU&ID honderd percent achter de regeringsverklaring staat. Wij vinden het wel een verklaring met visie. Wij vinden het wel een verklaring die de grote toekomstlijnen vastlegt. Wij vinden wel dat dit parlement in de komende weken en maanden een echt parlement van discussie ten gronde moet zijn waartoe alle mogelijke middelen moeten worden aangegrepen. Het mag dus geen parlement zijn van lusteloosheid of van *laissez aller*, maar integendeel een parlement waarbij op basis van de Septemberverklaring en van de visie die er wordt geformuleerd we een jaar lang de discussie kunnen aangaan hoe Vlaanderen in de komende jaren moet evolueren en hoe dit moet worden vastgelegd in de begrotingscijfers. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, op het einde van het betoog van de heer Van Grembergen werd het hier helemaal stil. Mijnheer Van Grembergen, het waren dan ook wijze woorden en ik dank u daarvoor.

Een debat – en ik maak reeds een beetje een voorafbeelding van wat zich tijdens het begrotingsdebat kan afspeelen – kan geen volwaardig debat zijn zolang wij de financiële en fiscale autonomie – en hiermee val ik meteen met de deur in huis – niet substantieel kunnen uitbreiden. De heer Van Grembergen heeft trouwens reeds de vinger op die wonde gelegd.

Ik kan de vergelijking maken met zoveel jaar geleden toen ik deel uitmaakte van de Vlaamse regering. Ook toen – maar misschien niet zo scherp als nu – voelde men in de Vlaamse Raad aan dat we met zijn allen op de spreekwoordelijke weer zitten. Ook in de regering voelen we aan dat een begrotingsopmaak, zoals die van nu, inderdaad geen volwaardige discussie oplevert. Wij discussiëren over de uitgaven. We geven iets meer hier, iets substantieel meer daar, en iets minder op een andere plaats, maar de relatie tussen inkomsten en uitgaven die een essentieel spanningsveld vormt, ontbreekt.

Het is niet langer vol te houden dat de conjunctuurgebondenheid geen rol heeft. We krijgen vandaag in Vlaanderen niet 'le juste retour' voor wat we economisch voorstellen. Dat is geen egoïstische uitspraak. In percent levert de economische groei vandaag 40 tot 50 miljard frank op voor het federaal niveau. Dit wordt gereflecteerd in ongeveer 3,2 miljard frank voor onze begroting. Dat is niet vol te houden. De conjunctuurgevoeligheid is nodig, zeker in goede economische tijden zoals we nu beleven, maar we moeten onze verantwoordelijkheid ook opnemen als het minder goed gaat en de tering naar de nering moet worden gezet. Altijd verzekerd zijn van inkomsten via het dotatiemechanisme, is niet langer vol te houden.

Wat de spreekwoordelijke 'weer' aangaat, daarvan moeten we elkaar de schuld niet geven, we willen er immers allemaal vanaf. Het gaat dus niet op om iedereen tegen mekaar uit te spelen. Wie waar en hoe verantwoordelijk is, is niet aan de orde. Wat wel van belang is, is het engagement dat onmiddellijk werd gelieerd aan het Sint-Elooisakkoord, om voor het einde van 2001 de onzalige financieringswet te herzien. De fiscale en financiële autonomie moet op dat ogenblik een feit zijn.

Dewael

Mijnheer Van Rompuy, ik herinner me de – misschien gemeente – vrees dat de Vlamingen te veel hadden toegegeven bij het Sint-Elooisakkoord waardoor de Walen niet meer zouden willen praten. Toen hadden we eind 2001 als timing voor ogen. Nu laat alles ons toe om te veronderstellen dat het debat veel vroeger zal plaatsvinden.

Mijnheer Van Grembergen, ik zeg dus enkel dat het debat zal plaatsvinden. U hebt gelijk dat we op voorhand niet zeker kunnen zijn van het resultaat. Ik wil echter in dit parlement herhalen wat ik tijdens het reces in een aantal interviews heb gezegd : ik koppel mijn eigen lot aan het welslagen van dit debat. En met het welslagen ervan bedoel ik een substantiële vooruitgang op het vlak van de staats-hervorming bij de herziening van de financieringswet en bij het verwerven van meer financiële en fiscale autonomie. Als het nu niet lukt of als we nu te snel toegeven waardoor we niets in de plaats krijgen, dan zijn we inderdaad opnieuw voor jaren vertrokken. Ik zeg u heel duidelijk : daaraan doe ik niet mee.

Vanop diverse banken wordt mij soms verweten dat ik dit niet regelmatig verklaar. Als het verwijt van op de ene bank komt, vind ik dat al wat erger dan als het van op de andere bank komt. Men vraagt me soms waar mijn Vlaamse ingesteldheid en strijdbaarheid blijft. Ik vind het niet nodig om dergelijke uitspraken dagelijks of wekelijks te herhalen en om mijn Vlaamse geloofsbelijdenis telkens opnieuw af te leggen. Natuurlijk moet men weten waarvoor men staat, maar dat tot vervelens toe op een arrogante manier herhalen, leidt tot een patsituatie waarbij men geen millimeter vooruit geraakt.

De politiek van het lief zijn voor elkaar, is natuurlijk geen doel op zich. Lief zijn voor elkaar in hetzelfde land lijkt me de logica zelve. Waarom moeten we de andere op een arrogante manier bejegenen ? Waarom moeten we bekvechten ? Dat is geen goede zaak, zeker niet voor ons imago in het buitenland. Lief zijn voor elkaar en naar elkaar luisteren heeft in dit land een klimaat opgeleverd waardoor we vooruitgang kunnen boeken op het communautaire vlak. Daarom is het mij te doen. De heer Van Grembergen heeft het al gezegd : de voorbije vijf jaar is men immers omwille van tal van omstandigheden, geen centimeter vooruit geraakt.

In die context wil ik waarschuwen voor het debat van 10 oktober, waartoe het Bureau van dit parle-

ment heeft beslist. Ik heb daar geen probleem mee als het de bedoeling is om de posities duidelijk te formuleren en om in een zo groot mogelijke eensgezindheid naar de onderhandelingen te gaan. Ik heb daar echter mijn twijfels over. In het verleden is dat soort van debatten al wel eens uitgemond in het aanduiden van wie nu de meest stoere flamingant is. En durf daar maar eens voor onder te doen.

Ik heb het beeld al vaker gebruikt : men gaat niet op jacht met de fanfare op kop. Volgens de heer Dewinter zitten in Franstalig België de grote straten. Ik wil zien of men in het Waals Parlement of de Franse Gemeenschapsraad daadwerkelijk debatteert over dat soort van tactieken en strategieën.

De heer Eric Van Rompuy : De Franstalige partijvoorzitters hebben een minimumprogramma afgesproken, waarover in de Franse Gemeenschapsraad werd gedebatteerd. Daarbij werd onder meer gezegd dat ze niet willen raken aan het BTW-onderwijsdotatiestelsel. Dat moet onverkort behouden blijven en welvaartsvast worden gemaakt. Er mag ook op geen enkele manier worden geraakt aan de progressiviteit van de tarieven. Deze stelling wordt gesteund door studies van een aantal professoren van het UCL en van Luik. De Franstaligen hebben duidelijke uitgangspunten.

Minister-president Patrick Dewael : Dergelijke uitgangspunten hebben wij ook. Daarvoor zijn tijdens de vorige legislatuur in dit parlement resoluties goedgekeurd, en daarvoor hebben we een eigen regeerakkoord gemaakt. De Vlaamse federale meerderheidspartijen trekken dat ook consequent door. Dat is onze grote kracht. Het communautaire platform ligt vast in het regeerakkoord. Ik sta open voor elk debat, maar ik hoop dat we op 10 oktober de kans grijpen om in een zo groot mogelijke eensgezindheid naar de onderhandelingen te gaan. Ik hoop dat het niet de bedoeling is om elkaar te jennen.

Ik ga wel mee in de redenering van de heer Van Rompuy. Ik pin me niet vast op cijfers, maar ik sta voor de volledige overdracht van gemeenschaps- en gewestbelasting en de overdracht van een substantieel deel van de personenbelasting. Dat is noodzakelijk voor de conjunctuurgebondenheid. Uiteraard moet ook de mogelijkheid bestaan om fiscale vrijstellingen te geven op het vlak van onze bevoegdheden. Als we een goed beleid wil voeren op het vlak van milieu, mobiliteit en huisvesting, moeten we ook over het nodige fiscale instrumentarium beschikken. Ik wil ook dat het debat daarna niet stilvalt. Ik wil niet dat als we dit tot een goed

Dewael

einde brengen, het afgelopen is voor deze legislatuur. We moeten ook waarborgen krijgen dat het communautair debat levendig blijft.

Ik wil alleen nog waarschuwen voor een spel van 'overwinningsnederlagen'. Daar zijn we soms sterk in. Eerst doet men vijf jaar niets. Daarna boekt men een aantal resultaten en dan zegt men : is het maar dat. Dat is het verhaal van het halfvolle of halfllege glas. Daar zijn we soms in beslagen. Landbouw, het is terecht gezegd : is het maar dat. Buitenlandse Handel, zegt men, dat is maar een schijnoperatie. Zo bouwen sommigen in dat eender welk resultaat onvoldoende zal zijn. Degenen voor wie het nooit voldoende zal zijn, moeten hun finaliteit dan maar eens duidelijk maken. Sommigen willen 'tot het einde van' gaan. De heer Dewinter knikt. Deze assemblee moet heel goed beseffen wat hun finaliteit is. Dat is niet de mijne. *(Opmerkingen van het VB)*

Dat verwondert u toch niet ? We moeten elkaar geen Liesbeth noemen. *(Opmerkingen van het VB)*

Zo zal het nooit goed zijn. Minister-president Van Cauwenberghe heeft op het Waalse feest verklaard dat de federalisering van Buitenlandse Handel en Landbouw evident is. Hij wil er Ontwikkelingssamenwerking bij. Hij is bereid om te praten over fiscale autonomie. De sceptici sommen op wat hij niet heeft vernoemd en beweren dat dat haaks op onze opvattingen staat. Wat had u dan gedacht ? Dat minister-president Van Cauwenberghe de Vlaamse resoluties zou voorlezen op het feest van het Waals Gewest ? Wat is dat nu voor onzin ? Uiteraard is dat zijn strategisch uitgangspunt en wij hebben het onze. We zullen wel zien wat we bereiken met die onderhandelingen.

De heer Filip Dewinter : We verwachten niet dat minister-president Van Cauwenberghe die resolutie uitvoert of voorleest. We verwachten wel dat u als minister-president van Vlaanderen samen met dit parlement en met de fractieleiders deze resolutie als handleiding gebruikt bij de communautaire gesprekken. Dat moet duidelijk gezegd zijn. Ik heb de indruk dat u minister-president Van Cauwenberghe naar de mond praat. In plaats van de agenda van dit parlement uit te voeren, laat u zich leiden door de agenda van de Waalse Gemeenschap en van minister-president Van Cauwenberghe. Dat is misschien het resultaat van de al te vriendschappelijke relaties die u met hem onderhoudt.

De heer Paul Van Grembergen : Dit is pertinent onjuist. Op de agenda van de Waalse politici heeft

de communautaire discussie nooit gestaan. Ze wilden dat niet. Wij hebben mede die agenda veranderd. Op ons aandringen, door onze strategie, hebben de Waalse politici toegegeven. Het is onjuist dat de agenda alleen door de Franstaligen wordt bepaald.

Minister-president Patrick Dewael : Niets aan de hand, zo lang het de heer Dewinter is die het met mij fundamenteel oneens is en blijft, voel ik me kiplekker.

In de Waalse regering zitten enkele onverdachte regionalisten. Alhoewel de staats hervorming niet centraal staat op de agenda, kan er daardoor een dynamiek ontstaan waardoor communautaire zaken die vandaag niet of moeilijk bespreekbaar zijn, morgen wel bespreekbaar worden. Ik vind het niet meer dan normaal dat dergelijke contacten plaatsvinden in een federaal land. Ik kan me er alleen maar over verbazen dat dit in het verleden niet mogelijk bleek.

De heer Eric Van Rompuy : Ik wil even nog een belangrijke vraag stellen, ook namens het parlement. Premier Verhofstadt zal op 17 oktober zijn State of the Union afleggen. Hij zal een grootse aankondiging doen over de wijziging van de financieringswet. Daarover zal worden onderhandeld – heb ik gehoord van de voorzitter van de Costa – in federale werkgroepen die trouwens al lopen. Wat is de rol van de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement ? Hoe verlopen die onderhandelingen van gemeenschap tot gemeenschap ? Gebeurt dat op het niveau van federale werkgroepen of bestaat er een structuur waar wij deel van uitmaken ? Hoe zal dat verlopen ?

U zegt dat u met minister-president Van Cauwenberghe gaat praten, en hij heeft gezegd dat het over niet-communautaire zaken zal gaan. Wat is echter de formule ? De Costa die vorig jaar zo werd geprezen, is nu begraven. Niemand gelooft er nog in.

Hoe ziet u dat ? U zult daar gesprekken over voeren. Hoe is de Vlaamse regering daarbij betrokken ? Via welke structuur ?

Minister-president Patrick Dewael : U weet zeer goed dat in de Costa niet de regering of de assemblees vertegenwoordigd zijn, maar wel de politieke partijen. De discussie moet uiteindelijk haar beslag krijgen in het federale parlement. De federale regering zal het verder initiatief moeten ontwikkelen en daar met de andere regeringen van dit land een formule voor moeten zoeken

Dewael

Ik blijf echter samen met de covoorzitter, de heer Vankrunkelsven, geloven in het functioneren van een Costa. U mag daar smalend over doen. U doet over alles smalend. Ik heb u vandaag al horen citeren uit vanalles en nog wat. Er klopt echter niet veel van wat u uit die persartikelen voorleest. Ik zeg alleen dat een conferentie over de staatshervorming kan werken eens de kaap van de financieringswet is genomen en men zo een zeker comfort heeft hervonden. Ze kan zelfs werken voor zaken die minder gevoelig zijn, zoals homogene bevoegdheidspakketten en een aantal weg te werken anomalieën. Een gesprek van gemeenschap tot gemeenschap kan inderdaad ook perfect worden gevoerd in een rechtstreekse dialoog van regering tot regering.

U zegt dat minister-president Van Cauwenberghe heeft verklaard dat er niet over communautaire zaken zal worden gesproken, maar dat is niet juist. U citeert verkeerd. Voor een stuk zal daar immers wel over worden gesproken. De dossiers van het najaar zullen niet aan bod komen, maar zaken als de trekkingsrechten en de afhandeling van de dossiers in verband met landbouw en buitenlandse handel wel.

Ik heb vanmorgen gerepliceerd op de beweringen dat we geen begrotingsorthodoxie zouden hebben, dat de begroting ontspoord en dat we opnieuw een schuld opbouwen.

Mijnheer Van Rompuy, ik denk dat u wat minder selectief uit de pers moet leren citeren.

Ik heb zelf twee Franstalige artikels meegebracht. Ik heb er vanmorgen al naar verwezen. Men spreekt er ook over de begroting en de Septemberverklaring, maar op een totaal andere manier. Ik citeer : 'Il y a un surplus de 13,9 milliards. La réduction de la dette se poursuivra. Et les politiques seront soutenues notamment via le fruit des privatisations et les impôts vont diminuer. Que demander de plus ?' Dat is de titel in *La Libre Belgique*. In *Le Soir* lezen we : 'Le Nord savoure ses fruits de la croissance.' (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy. Gelach*)

Mijnheer Van Rompuy, al maanden schermt u in commissies en in plenaire vergaderingen met allerhande verklaringen van mijnheer x en mijnheer y. Ik weet niet of u vroeger misdienaar bent geweest, maar als u in die hoedanigheid moest voorlezen uit de Bijbel, weet ik niet hoe u dat hebt gedaan. Ik

heb grote twijfels over uw objectiviteit inzake die citaten.

De schuld daalt.

De heer Eric Van Rompuy : Ik heb geciteerd uit een document van 12 juli 2000 van de SERV, en ik citeerde eveneens uit het verslag van de Hoge Raad voor Financiën. Ik citeer niet uit de Bijbel maar uit officiële documenten die ik lees.

Minister-president Patrick Dewael : En u citeert uit zoveel kranten en weekbladen. U citeert uit *Dag Allemaal*. Ik heb u al gezegd dat als men bij de VRT iemand zoekt om een dagelijks overzicht van de binnenlandse pers te maken, ik u zal aanbevelen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer Eric Van Rompuy : Ik zie die heren hier zitten. Maar als ik de krant niet lees, weet ik niets. Minister Anciaux bracht zijn State of the Union in de Vooruit in Gent. Men mocht daar zelfs geen vragen stellen. Hoe kan ik nu weten wat minister Stevaert denkt als ik niet elke dag de krant lees ? (*Gelach*)

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Van Rompuy, u hebt deze morgen gezegd dat de CVP geen persorgaan meer heeft. Dat vond ik een bekenntenis van formaat.

Mijnheer de voorzitter, de schuld daalt. Ik heb gezegd met welk ritme dat gebeurt. Op het einde van deze legislatuur zullen we de Vlaamse overheidsschuld hebben gehalveerd. De adviezen van de Hoge Raad voor Financiën worden geenszins gevolgd in het zuiden van het land, noch door het Waals Gewest, noch door de Franse Gemeenschap. Telkens als men bovenop de resultaten van de begroting een supplement realiseert, wordt dit omgezet in een nieuw beleid. Wij doen dat niet. Op het einde van vorig jaar hebben we het volledige resultaat, bovenop de 10,9 miljard frank die opgenomen was in de begroting, integraal gebruikt om de overheidsschuld af te bouwen. We zullen dat blijven doen. Men moet dan hier ook niet komen aandragen met een of ander verhaaltje.

Tijdens de volgende onderhandelingen over het stabiliteitspact met de federale regering en met de andere entiteiten van dit land, leg ik dit dossier op tafel. Ik ben het meer dan beu. Indien België vandaag de stabiliteitsverplichtingen kan naleven, dan dankt ze dit bijna uitsluitend aan Vlaanderen. Dat kan niet blijven duren : voor iedereen in dit land moeten dezelfde regels gelden. (*Applaus bij de meerderheid*)

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer de minister-president, dat is niet nieuw.

Minister-president Patrick Dewael : Ik was vergeten uw verdienste daarin te vermelden.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer de minister-president, dat is niet nodig. We willen bescheiden blijven. De situatie sleept al meer dan 5 jaar aan. Telkens als er een akkoord wordt afgesloten tussen de verschillende regeringen, moet de Hoge Raad voor Financiën nagaan wat de regeringen doen. Vlaanderen blijkt dan zijn huiswerk te hebben verricht en de andere entiteiten niet. Dat is niet nieuw.

Minister-president Patrick Dewael : Mevrouw Demeester, ik heb helemaal niet gezegd dat dit nieuw zou zijn. Ik heb enkel vastgesteld dat dezelfde adviezen of regels die aan eenieder worden voorgeschreven, ook door eenieder moeten worden nageleefd, niet meer of niet minder.

We geven ook geld terug aan de mensen. In dat verband wens ik de eerlijkheid van de heer Van Rompuy te benadrukken. Hij zei dat dit voor zijn fractie geen prioriteit was. Dat is een duidelijk standpunt. De Vlaamse belastingverlaging is voor de CVP-fractie geen prioriteit. Wij waren gedurende jaren in de ban van opeenvolgende inleveringen en belastingverhogingen om de Maastrichtnorm te realiseren. We zijn, ook in Vlaanderen, op het punt gekomen dat er iets moet terugvloeien naar de mensen. Men kan die inspanning blijven minimaliseren. Op kruissnelheid gaat het om een bedrag van 9,6 miljard frank. In het ontwerp van decreet inzake de afcentiemen betekent dit voor een alleenstaande 2.500 en voor een gezin 5.000 frank. De discriminatie is wat dat betreft immers reeds weggewerkt.

Men kan dit beschouwen als een bagatel. Ik zeg u echter dat als de Vlaming zijn rekening maakt en naar het geheel van de maatregelen kijkt, hij zal zien dat het om een substantiële belastingvermindering gaat. Een Vlaming is tot nader order immers ook een Belg. Hij kan ook rekenen op de indexering van de belastingschalen, de geleidelijke wegwerking van de crisisbelasting, enzovoort. Dat gebeurt op het federale vlak. Ik herhaal dat ik vaststel dat dit voor de CVP-fractie geen prioriteit is.

Sinds het begin van de zittingsperiode is er een politiek akkoord. Wat staat er in dat akkoord ? De heer Sannen heeft overschot van gelijk : we gaan akkoord over de omvang van de globale budgettaire massa die tijdens deze periode moet vrijkomen.

Die massa is begroot op 40 miljard frank, of 9,6 miljard frank per jaar. Betekent dit dat het ontwerp van decreet over de afcentiemen, dat in dit parlement zal worden besproken, ne varietur is ? Betekent dit dat we daarover geen debat kunnen voeren op het ogenblik dat er meer fiscale autonomie is gerealiseerd ? Natuurlijk niet. Tijdens de regeringsonderhandelingen is afgesproken om afcentiemen goed te keuren, maar we zullen dat doen op een selectieve basis. Dat kan echter niet in het kader van de huidige financieringswet. Als die wet wordt gewijzigd, en als we dankzij de fiscale autonomie nieuwe mogelijkheden krijgen, zullen we daarover het debat voeren.

Maar zolang de financieringswet niet is gewijzigd, houden we vast aan het voorliggende ontwerp van decreet, en er zal nooit een discussie zijn over de budgettaire enveloppe van 40 miljard frank voor de verlichting van de fiscale lasten. De heer Van Rompuy heeft gezegd dat dit voor hem geen prioriteit is, ik neem daar akte van.

De voorzitter : Mevrouw Demeester heeft het woord.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Uw verklaring is belangrijk. U hebt gezegd dat dit ontwerp, na bespreking door de Raad van State, ter tafel zal worden gelegd, en door u niet als ne varietur wordt beschouwd. Met amendementen kan de tekst worden gewijzigd.

Als ik goed ben ingelicht, komen in dat ontwerp één of twee artikelen aan bod, en gaat het eigenlijk om een teruggave van belastingen. Men wil de mensen een bepaald bedrag teruggeven. Betekent dit dat men eventueel ook op andere domeinen – op een andere gewestbelasting – een belastingvermindering zou kunnen doorvoeren ?

Minister-president Patrick Dewael : De tekst heeft maar twee artikelen, en is van een eenvoud die me doet afvragen waarom u dat nooit op papier hebt gekregen. Ik herhaal wat ik hier heb gezegd. Ik dien dit ontwerp in, in uitvoering van de bestaande mogelijkheden inzake fiscale autonomie. Ik weet niet wanneer de financieringswet zal zijn aangepast. Ik hanteer een eigen timing, en stel dat dit uiterlijk eind 2001 moet zijn gebeurd. We snakken allemaal naar die fiscale autonomie. Als die er is, zou het verstandig zijn dat het Vlaams Parlement een debat zou voeren over de nieuwe mogelijkheden inzake lastenverlaging. Waarom zouden we dat niet doen ?

Dewael

Maar in afwachting voeren we het politiek akkoord uit dat is afgesloten tussen de regeringspartners. Daar sta ik op. Ik daag de heer Van Rompuy uit een citaat aan te halen waarin ik stel dat het kijk- en luistergeld volgend jaar zal zijn afgeschaft. Ik heb dat nooit gezegd.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Dat stond in een titel in Het Laatste Nieuws.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Van Rompuy, u bent al lang genoeg actief in de politiek om niet enkel de titels te lezen. U weet dat toch ?

Ik heb de Parlementaire Handelingen over de budgetcontrole nogmaals nagelezen. De heer Stevaert had er toen in Dag Allemaal over gesproken. Toen heb ik gezegd dat het kijk- en luistergeld een totaal voorbijgestreefde belasting was. Hierover is iedereen het eens. Het is een onding geworden, zeker als men de mogelijkheden die de technologie ons biedt, bekijkt.

Vlaanderen is niet bevoegd om het kijk- en luistergeld hic et nunc af te schaffen. Mevrouw Demeester vroeg hier iets aan te doen. Op dit ogenblik beschikken we niet over de nodige bevoegdheid.

Bij de besprekingen over de aanpassing van de financieringswet zal het kijk- en luistergeld ongetwijfeld ter sprake komen. De Franstaligen zullen een herfinanciering vragen. Dit staat in de pers te lezen. Ik heb altijd begrepen dat het officiële Vlaanderen nooit om geld vraagt. Er zullen dus geldstromen in beweging komen. Ik wil niet vooruitlopen op het resultaat van dit debat. Op dit ogenblik kan de federale regering, met het akkoord van de drie gemeenschappen, het kijk- en luistergeld afschaffen. Laten we niet op de feiten vooruitlopen.

Ik stel vandaag een groeiende eensgezindheid vast over het feit dat het kijk- en luistergeld een voorbijgestreefde en onrechtvaardige belasting is. Ik treed die stelling bij. Laat ons het debat afwachten dat over de wijziging van de financieringswet en meer fiscale autonomie in het najaar zal worden gevoerd. Ik heb nooit gezegd dat het kijk- en luistergeld volgend jaar zal zijn afgeschaft. Wel ben ik vragende partij om effectief over die belasting te praten, als de mogelijkheid zich voordoet. Ik ben van oordeel dat ze totaal is voorbijgestreefd.

De heer Luc Van den Brande : Ik denk dat iedereen ervan overtuigd is, of u nu een titel van Dag Allemaal als autoriteit aanwijst of niet. De Vlamingen denken alleszins dat de belasting is afgeschaft. Ik vind dit niet correct. U bent hier misleidend te werk gegaan.

Minister-president Patrick Dewael : Ik zie dat u goed op dreef bent, waarschijnlijk in het kader van uw campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen. Ik ontmoet ook Vlamingen, en het is niet juist wat u zegt. Ik zeg hier op deze tribune nogmaals in alle duidelijkheid hoe de zaken ervoor staan.

Ook over het Zorgfonds was er discussie deze voormiddag. Als de begroting op jaarbasis in 4 miljard frank blijft voorzien, kan men in 2010 over een budget van 60 à 70 miljard frank, na kapitalisatie, beschikken.

Mevrouw Demeester, ik wens mijn redenering even af te maken. Ik word voortdurend door uw fractie onderbroken. Mijn redenering bestaat er ten eerste in dat wij de schuld afbouwen. Ten tweede is het de politiek van deze regering om wat geld terug te geven aan de mensen. Ten derde is de politiek vooruitziend genoeg om geld opzij te zetten voor later om de uitdaging van de vergrijzing te trotseren. Ten vierde wil de regering keuzen maken. Daarin heeft de heer Van Grembergen overschot van gelijk : laat ons geen verwachtingen creëren die niet haalbaar zijn. Ik heb vroeger al gewaarschuwd voor verkokering in bepaalde commissies. Een bepaalde commissie zal altijd voor een bepaalde materie meer geld vragen.

De regering zal keuzes moeten maken. Deze regering heeft in het kader van de begroting 2001 voor het onderwijs gekozen. Niet alleen voor het onderwijs in de enge betekenis van het woord, maar eveneens voor het vergaren van kennis en vaardigheden in de minder klassieke zin, voor het levenslang leren, het ICT-gegeven en voor het wetenschapsbeleid. Ook hier zijn meer budgetten voorhanden.

U bent echt vermoeiend, mevrouw Demeester.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Ik wilde gewoon lief een vraag stellen.

De voorzitter : Ook als u dat lief vraagt, kan dat vermoeiend zijn.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Ik wil een vraag stellen over de keuzes die u maakt. U gaat inderdaad opnieuw 4 miljard frank opzij zetten

Demeester-De Meyer

voor een zorgfonds. Tegen 2010 kunt u via kapitalisaties 60 miljard frank hebben. Betekent dit dan dat u in deze periode tot 2010 in niets operationeels voorziet ?

Minister-president Patrick Dewael : Maar natuurlijk wel. Vanmorgen nog heeft de bevoegde minister terzake een duidelijke verklaring afgelegd. Ik weet niet of u hier toen aanwezig was. Ik verzoek u dan ook om de Handelingen van vanmorgen te raadplegen.

De heer Carl Decaluwe : De minister heeft enkel gezegd dat ze nog niet wist hoe ze dat zou doen.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Wanneer komt het er dan ?

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Ik kom nog even terug op het onderwijs en wat daarover op 11 juli en daarna is gezegd. (*Opmerking van de heer Carl Decaluwe*)

Mijnheer Decaluwe, die vraag is beantwoord non bis in idem.

De heer Carl Decaluwe : De minister heeft geantwoord dat ze het nog niet wist. Beantwoordt u de vraag nu eens.

Als een parlementslid een vraag stelt, dan is het normaal dat de minister-president de moeite doet om die te beantwoorden in plaats van denigrerend te reageren. Antwoordt op de vraag van mevrouw Demeester en ikzelf.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Decaluwe, ik ben uw beschuldigde niet en u bent nog minder een openbare aanklager. Is dat duidelijk ? (*Rumoer*) (*Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer en de heer Carl Decaluwe verlaten de zaal.*)

Mevrouw Brigitte Grouwels : Wanneer start de zorgverzekering en welke bijdragen zullen moeten worden geleverd ?

Minister-president Patrick Dewael : Ik citeer uit mijn toespraak van 11 juli : 'De vraag dringt zich op of we de onderwijsstructuren zelf niet meer in vraag moeten stellen. Met andere woorden, gebruiken we de honderden miljarden die vandaag jaarlijks naar onderwijs gaan wel altijd even efficiënt ?

Is Vlaanderen niet stilaan rijp voor een meer fundamenteel debat waarbij we achterhaalde hokjes en een voorbijgestreefde verzuiling achter ons laten ? Op het terrein zijn heel veel hoopvolle signalen te bespeuren. Door de verhoogde inspraak van de ouders en de leraars, door de versterkte autonomie van de lokale scholengemeenschappen groeit er aan de basis een opvallende bereidheid om bruggen te slaan tussen de netten. Vlaanderen is op levensbeschouwelijk vlak tot volle maturiteit gekomen waarbij het respect voor de individuele overtuiging een vanzelfsprekend gegeven is. Moeten we dus niet werken aan een verdere netvervaging in het onderwijslandschap ? Kunnen we door de verzuiling definitief te doorbreken niet veel rationeler met de bestaande middelen omspringen ? Dat is de vraag die ik heb gesteld in Antwerpen.

Ik treed volledig de thesissen bij die de heer Sannen in dit verband heeft geformuleerd. Wanneer we praten over onderwijs, krijgen we enerzijds een budgettaire discussie. Daarbij moeten we ons afvragen of de middelen wel altijd even rationeel worden aangewend. Ik heb daar vragen bij. De minister van Onderwijs heeft dan ook al meermaals initiatieven naar voren gebracht om inzake infrastructuur, informatica, enzovoort, een netoverschrijdende samenwerking aan te moedigen. Anderzijds heb ik op geen enkel ogenblik de vrijheid van onderwijs of de vrije keuze in vraag gesteld. Ik ben het er volledig mee eens dat scholen, veel meer nog dan netten, een bepaald karakter hebben. Men kiest voor een school in functie van een bepaalde identiteit. Die keuzevrijheid moet te allen prijze worden gevrijwaard.

Maar mij moet terzake ook het volgende van het hart. In dit halfroond vraagt men dat er termijndebatten zouden worden gevoerd, met een tijdspectief van 10 jaar, rekening houdend met wat er vandaag op het terrein mogelijk is tussen diverse lokale scholengemeenschappen. Bij het lanceren van een dergelijke oproep, wordt men onmiddellijk ergens op vastgepind, in de hoop dat daar op korte termijn politiek voordeel uit kan worden gehaald. Ik zei het vorig jaar reeds tijdens de discussie over de begroting : de discussie over de ziel van het kind is voor mij te belangrijk om dat het voorwerp te laten uitmaken van een politiek debat. Dit meen ik vanuit de kern van mijn overtuiging. En dat is wat ik heb gezegd in Antwerpen, niet meer maar ook niet minder.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de minister-president, ik meen dat u in niets afwijkt van het stand-

Martens

punt van de Vlaamse christen-democraten inzake het respect voor het vrije initiatief, inzake het feit dat dit zich op een eigen manier moet kunnen organiseren, een eigen project moet kunnen definiëren, invulling moet kunnen geven aan de vrije keuze van ouders. Laat dat duidelijk zijn. Dat is de basisopvatting van de CVP. We willen dat scholen de kans krijgen om in alle duidelijkheid een project te organiseren en aan te bieden.

Ik wil nogmaals verwijzen naar de studie van de heer Hoste. Een interessant verslag van dit onderzoek verscheen trouwens in De Morgen. Het maakt duidelijk dat er op dit vlak nog een lange weg moet worden afgelegd. Ik zou dus graag horen dat men de scholen precies zal helpen om die identiteit op deze manier positief te ontwikkelen. De kwaliteit die de ouders nastreven, staat immers niet los van die identiteit, die hetzij methodologisch, hetzij levensbeschouwelijk is ingevuld.

Uw vraag zou wel eens een retorische vraag kunnen zijn : door de vraag te stellen, suggereert u zelf al een bepaald antwoord. U stelt die vraag al te veel in budgettaire termen en in termen van verving, maar niet in termen van een positieve ondersteuning ten voordele van die veelkleurigheid die u op veel andere plaatsen nochtans graag verdedigt en die we graag zouden ondersteunen, getuige het betoog van onze fractieleider. Dat klinkt in uw woorden niet door. Het is een voortdurende aanval, niet een ondersteuning van een nieuwe beweging en een nieuwe positie.

We weigeren te worden afgeschilderd als verdedigers van bepaalde machtsstructuren. Neen, wij verdedigen het vrije initiatief dat een vrije keuze moet kunnen geven aan ouders. Daar gaat het ons in wezen om. Met uw uitspraken miskent u zeer veel dynamiek en bereidheid, maar ook de realiteit op het terrein. Mocht u de Vlaamse gemeenten afreizen, dan zou u vaststellen dat de dynamiek inzake samenwerking zeer groot is. Maar deze mensen willen dit doen vanuit hun eigen identiteit. Ze willen niet voortdurend worden gedwongen om door u vanuit Brussel aangeduide partners te kiezen. Ze willen zelf hun partners kunnen kiezen. Daar gaat u een stap te ver.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Martens, u hebt blijkbaar niet geluisterd naar wat ik heb voorgelezen. U gewaagt immers van een aanval. Ik wil het nogmaals duidelijk stellen : als men een oproep doet om bruggen te slaan tussen de netten, uitgaande van de levensbeschouwelijke ma-

turiteit die in Vlaanderen is gegroeid, is dit dan een aanval ? In mijn Septemberverklaaring betreur ik de verkramptheid waarmee men daar onmiddellijk op reageert door te stellen dat men de vrije keuze aanvult en pleit voor een soort eenheidsstructuur. Dat is immers het laatste waar ik voor wil pleiten. Als vroegere cultuurminister en betrokkene bij het onderwijsgebeuren, ben ik immers goed genoeg geplaatst om te weten dat dit voor Vlaanderen niet kan.

U spreekt over veelkleurigheid. U hebt die term verscheidene keren in de mond genomen. Het is niet voor niets dat ik naar voren kom met een termijnproject onder de noemer 'Kleurennota'. De kracht van het verenigingsleven en van het onderwijs moeten we koesteren. Ik ga er echter wel van uit dat we op dit ogenblik in voldoende mate tot maturiteit zijn gekomen zodat we degelijke debatten kunnen voeren. Die debatten moeten ook gaan over rationalisering. Ik benader dit zeker niet enkel vanuit budgettair standpunt, maar als we via rationalisering besparingen kunnen realiseren, waardoor men de vrijgekomen middelen in andere zaken kan investeren, dan zouden we een slecht beleid voeren als we dat niet zouden doen.

De heer Luc Martens : Mijnheer de minister-president, ik wil toch opmerken dat de heer Sannen uw uiteenzetting blijkbaar op dezelfde manier interpreteert als wij. Deze interpretatie leeft dus niet enkel bij de oppositie. Misschien is ook dat weer de schuld van de incompetentie van de pers.

Minister-president Patrick Dewael : Op zichzelf vind ik die ideeënschok niet erg. Als bepaalde zaken verkeerd worden geïnterpreteerd, kunnen we daarover debatteren. Ik stel gewoon vast dat u tot vandaag zeer bewust aan een verkeerde interpretatie vast blijft hangen.

Er werden tevens, onder meer door de heer Bosuyt, vragen gesteld over de hervorming van de administratie. Ik zeg graag toe dat de regering ermee akkoord gaat om daarover in het parlement een debat aan te gaan, weliswaar met respect voor wat daarover ingeschreven staat in het regeerakkoord en met respect voor de beslissing die de regering in Leuven heeft genomen. In dat kader wil ik er toch op wijzen dat het onderscheid dat we maken tussen beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering als dusdanig ingeschreven staat in het regeerakkoord.

We zullen een kerntakendebat moeten voeren. We zullen moeten overgaan tot de herschikking van de departementen. Wat de huidige situatie van de VOI's betreft, heb ik de term 'democratisch deficit'

Dewael

al in de mond genomen. Dit gaat misschien iets te ver, maar we kunnen ons toch wel degelijk afvragen of alle VOI's, zoals ze vandaag functioneren, hun taken uitvoeren conform de krijtlijnen die werden uitgetekend door het parlement en door de regering. Als dit niet het geval is, dan is er inderdaad sprake van een democratisch deficit.

Het is helemaal niet de bedoeling van deze regering om de hele hervorming zoals die onder de vorige regering is doorgevoerd, te gaan overdoen. Door die hervorming staan we met onze Vlaamse administratie zeer ver. Het kan niet de bedoeling zijn dat we dat allemaal gaan overdoen. Er zijn echter wel een aantal stappen die we nu bijkomend moeten zetten. Dat is de essentie van de besluitvorming van Leuven van een aantal maanden geleden. Er zijn twee bijzondere commissarissen, twee secretarissen-generaal, die zich daarvoor fulltime ter beschikking hebben gesteld. De regering en de bijzondere commissarissen zijn graag bereid om daarover het debat aan te gaan met het Vlaams Parlement.

De voorzitter : De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande : Mijnheer de minister-president, het is goed dat men op tijd en stond de zaken evalueert. Wat zich nu aankondigt, lijkt echter meer op een fundamentele breuklijn met wat men gedurende vele jaren heeft opgebouwd. Na het statuut-Camu van 1937 is de Vlaamse administratie de eerste die fundamenteel hervormd is. Uiteraard is alles nog niet perfect.

U moet echter antwoord geven op de vraag of het al dan niet juist is dat er nog steeds een schema circuleert waarbij u in plaats van zeven departementen naar zestien tot twintig departementen zou gaan. De indruk leeft dat het eigenlijk niet zozeer gaat om een hervorming en kwaliteitsverbetering van de administratie, maar dat het in wezen gaat om een puur politieke operatie. U moet toch proberen die indruk weg te werken. Ik zal geen namen noemen, maar de manier waarop een aantal mensen op dit ogenblik worden behandeld en hun verantwoordelijkheden verliezen, stemt mij enigszins achterdochtig. U moet het parlement heel snel klaarheid bieden over dit punt.

Ik volg u als u de administratie nog performanter wilt maken, maar het zou onaanvaardbaar zijn om het werk dat in het verleden werd geleverd, teniet te doen. Voormalig Vlaams minister Van den Bos-

sche en de vorige Vlaamse regeringen hebben geprobeerd een moderne administratie tot stand te brengen, waarvan de klantvriendelijkheid natuurlijk nog verhoogd kan worden. Ik wil enkel het volgende zeggen. Het zou een grondige vergissing zijn om hiervan misbruik te maken om een politieke operatie door te voeren.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Van den Brande, een hervorming van een administratie is altijd een politieke operatie, omdat ze behoort tot de politieke besluitvorming. Als u een intentieproces maakt, dan moet u duidelijker zijn.

Het College van Secretarissen-generaal waarin werd voorzien door het vroegere matrixmodel, kan niet meer functioneren. De kerndepartementen moeten worden herschikt, en de opdeling van vandaag is niet logisch en coherent. In de Vlaamse overheidsinstellingen doet zich een democratisch deficit voor, waarbij een – al of niet verhoogde – graad van autonomie wel eens wordt misbruikt om buiten de krijtlijnen te lopen van het politieke beleid. Vertrekkend van die drie vaststellingen hebben we een hervormingsplan opgesteld.

Daarmee maken we uiteraard geen tabula rasa met de beslissingen uit de vorige regeerperiode. Er werden twee bijzonder commissarissen aangeduid, die een aantal scenario's ontwikkelen. Tot op heden heeft de regering daar nog geen enkele beslissing over genomen. Ik weet niet wie u heeft geïnformeerd, maar u bent blijkbaar verkeerd geïnformeerd. Eens de besluiten zijn genomen, wat in de komende weken zal gebeuren, ben ik bereid om samen met de minister voor Ambtenarenzaken een debat aan te gaan.

De heer Luc Van den Brande : Ik leg niet alleen mijn oor te luisteren in de gemeenten, zoals ook u tussen het regeringswerk door doet. Laten we samen zorgvuldig omgaan met iets dat het resultaat is van een proces van jaren, en waarin verbeteringen moeten worden aangebracht. U hebt een plicht ten aanzien van het parlement, maar vooral ten aanzien van de administratie, waarin de onrust groeit. Het gaat over klantvriendelijkheid en dienstbaarheid aan de mensen. U moet die onrust zo snel mogelijk wegnemen en duidelijkheid creëren.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Van den Brande, u doet aan sfeerschepping. De minister van Ambtenarenzaken en ikzelf hebben na het besluit van Leuven alle ambtenaren uitgenodigd om hen de krachtlijnen van de beslissing uit te leggen. Er werden verduidelijkingen gegeven, en de

Dewael

onrust die u meent te ontwaren, is er niet. Maar misschien wilt u die zelf wel creëren.

Er wordt niets met de grond gelijkemaakt. U zei zelf al herhaaldelijk dat de hervorming niet af is. Ze zal dus verder moeten worden afgewerkt. Het matrixmodel en het College van Secretarissen-generaal functioneren echter niet meer. Het is de voorzitter van het college, en huidige bijzonder commissaris, die daar onze aandacht op heeft gevestigd.

Verscheidene sprekers hebben de aandacht gevestigd op de nood aan langetermijndebatten. Ik zou het Vlaams Parlement willen vragen om zich bij die oproep aan te sluiten. Sommigen hebben smalend gedaan over de Kleurennota. Ze vonden de nota te vaag. Dat was echter een bewuste keuze van de Vlaamse regering. Als we een kant-en-klaar document hadden voorgelegd, zonder enig overleg met de sociale partners, de adviesraden of het parlement, dan zou wellicht de opmerking gemaakt zijn dat we iets schrijven zonder er iemand bij te betrekken.

We zijn uitgegaan van enkele belangrijke grondslagen en waarden, zoals openheid, tolerantie en gastvrijheid, die gemaakt hebben dat Vlaanderen zich in de voorbije decennia en eeuwen heeft kunnen ontwikkelen tot wat het vandaag is. Dat zijn geen open deuren, maar fundamentele principes. We nodigen in eerste instantie de sociale partners uit om daarover een debat te voeren. De SERV heeft die kans gretig aangenomen, en heeft ons een interessant document bezorgd om het debat te voeden.

Waarom kunnen we dan niet in de schoot van het parlement tot de oprichting van een commissie komen die zich daarmee zou bezighouden? Dat moet geen eenmalige aangelegenheid zijn, maar een permanente en structurele methode voor het voeren van langetermijndebatten, eventueel aangevoerd door een wetenschappelijke denktank. Daarvan bestaan voorbeelden in het buitenland, waarbij parlementen commissies creëren om het langetermijndenken aan te moedigen. We moeten ons dus niet afvragen waar we morgen en overmorgen moeten staan, en wat de problemen zijn van vandaag, maar wat de uitdagingen zijn van de volgende tien tot vijftien jaar, en welke maatregelen we nu moeten nemen om die toekomst voor te bereiden.

Ik heb u daarover een brief geschreven, mijnheer de voorzitter, en ik wil daarover een gesprek voe-

ren in de schoot van het Bureau. Ik neem aan dat we in de loop van de komende dagen het standpunt van het parlement zullen kennen. Ik zou het enorm toejuichen, mocht het parlement zich mee inzetten bij het zoeken naar en ontwikkelen van die langetermijnvisie.

De voorzitter : Het is nu aan alle fracties om zich te bezinnen over de brief van de minister-president en me een middel te geven op welke manier we dit het best aanpakken, in één of verschillende commissies. Ik geloof dat het parlement u een positief antwoord zal geven, maar we zullen samen overleggen over de wijze waarop we dit zullen doen.

De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande : In tegenstelling tot uw fractie die in 1993, toen we het aanbod hebben gedaan om grondig te debatteren over Vlaanderen en Europa 2002, het debat heeft geschuwd, zijn wij bereid dit debat mee te voeren. We doen dit wel op voorwaarde dat het huiswerk opnieuw wordt gemaakt, dat het niet beperkt blijft tot intenties, en dat het gaat over de inhoud en de strategie van de komende jaren. U mag me de uitdrukking niet kwalijk nemen, maar tot nu toe was uw regering nogal eens een babbelboxregering.

Minister-president Patrick Dewael : Mag ik pleiten voor enige ernst in het debat?

Op basis van de uitgangspunten die in de Kleurennota staan vermeld, willen we graag de confrontatie aangaan. Ik ben niet bereid dit te doen op voorwaarde dat we ons huiswerk opnieuw maken zoals de heer Van den Brande zegt. Er is op dit ogenblik een document van de SERV dat een concreet antwoord geeft op de Kleurennota.

Na de parlementaire confrontatie zullen we de mogelijkheid hebben om de nota verder te vervolledigen. Dit mag niets eenmaligs zijn, het moet een debat zijn dat permanent moet worden gevoerd. Ik droom van een soort van wetenschappelijk forum dat samen met de regering insteken kan geven voor een aantal uitdagingen op het vlak van de meest uiteenlopende bevoegdheidsdomeinen. Het parlement zal daar regelmatig documenten over krijgen, zal erover kunnen debatteren en er een besluitvorming aan kunnen verbinden. Dit langetermijndenken is voor het Vlaams Parlement levensnoodzakelijk.

De heer Luc Van den Brande : In de mate dat we een politiek project onder ogen krijgen, zal iedereen zich daarin kunnen vinden. Maar tussen een

Van den Brande

politiek project en een McKinsey-rapport is er een groot verschil.

Minister-president Patrick Dewael : Deze woorden laat ik voor de rekening van de heer Van den Brande.

Sommigen hebben hun betoog afgerond met het lanceren van hun verkiezingslogan, ik zal dat niet doen. Het parlement heeft ons de opdracht gegeven om aan dat nieuwe Vlaanderen te bouwen. Met de voorliggende begroting hebben we ons in een uitstekende positie geplaatst om daar in te slagen. *(Applaus bij de VLD, de SP, VU&ID en AGALEV)*

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

AANWIJZING van één effectieve deskundige en één plaatsvervangende deskundige die tijdens de verkiezingen toezien op het gebruik en de goede werking van alle geautomatiseerde stem- en stemopnemingsystemen

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de aanwijzing van één effectieve deskundige en één plaatsvervangende deskundige die tijdens de verkiezingen toezien op het gebruik en de goede werking van alle geautomatiseerde stem- en stemopnemingsystemen, conform artikel 5bis van de wet van 11 april 1994 tot organisatie van de geautomatiseerde stemming.

Krachtens dat artikel heeft het Vlaams Parlement de mogelijkheid bij de verkiezingen van de provincieraden, de gemeenteraden, de districtsraden en de raden voor maatschappelijk welzijn één effectieve deskundige en één plaatsvervangende deskundige aan te wijzen. Tijdens de verkiezingen zien die deskundigen, samen met de deskundigen van de andere parlementaire assemblees, toe op het gebruik en de goede werking van alle geautomatiseerde stem- en stemopnemingsystemen.

Het uitgebreid Bureau draagt de heer Robby Deboelpaep, adviseur-afdelingshoofd van de afdeling Informatica van het algemeen secretariaat van het

Vlaams Parlement, voor als effectieve deskundige en de heer Bart Martens, adjunct-adviseur van dezelfde afdeling, als plaatsvervangende deskundige.

Is het parlement het daarmee eens ? *(Instemming)*

Dan verklaar ik de heer Robby Deboelpaep aangewezen tot effectieve deskundige en de heer Bart Martens tot plaatsvervangende deskundige zoals bedoeld in artikel 5bis van de wet van 11 april 1994 tot organisatie van de geautomatiseerde stemming.

GRIFFIER**Verlof voor bijzondere opdracht**

De voorzitter : Dames en heren, door het uitgebreid Bureau werd unaniem beslist aan de griffier verlof toe te kennen om met ingang van 1 januari 2001 en tot 1 oktober 2001, datum waarop hij de pensioengerechtigde leeftijd zal bereiken, een bijzondere opdracht te verrichten. De modaliteiten werden met de griffier besproken en schriftelijk vastgelegd op 14 juni 2000.

Het Vlaams Parlement moet zich uitspreken over deze overeenkomst.

Is het parlement het eens met deze overeenkomst ? *(Instemming)*

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2001

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, minister-president Dewael heeft gevraagd dat wij ons bij hoofdelijke stemming zouden uitspreken over de verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2001.

Begin van de stemming.

Voorzitter

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
64 leden hebben ja geantwoord ;
42 leden hebben neen geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
65 leden hebben ja geantwoord ;
45 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Bex Jos
Bogaert André-Emiel
Bossuyt Gilbert
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
Croes Lisette
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Loor Herman
De Maght-Aelbrecht Anny
De Martelaer Ann
De Schepper Claudine
Declercq Veerle
Demeulenaere Julien
Denys André
Devolder Jacques
Feytons Freddy
Gatz Sven
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Hostekint Patrick
Janssens-Vanoppen Simonne
Kenzeler André
Keulen Marino
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Loones Jan

Maes Jacky
Mahassine Chokri
Malcorps Johan
Moreau André
Peeters Leo
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Schepens Cis
Stassen Jos
Suykens Lucien
Swennen Guy
Tobback Bruno
Van Aperen Jul
Van Baelen Gilbert
van den Abeelen Marc
Van Den Heuvel Ria
Van Dijck Kris
Van Duppen Jan
Van Grembergen Paul
Van Nieuwkerke André
Van Vaerenbergh Etienne
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Dany
Vermeiren Francis
Vermeulen Jo
Vertriest Isabel
Voorhamme Robert
Wille Paul

NEEN hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Becq Sonja
Boutsen Mathieu
Coens Joachim
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Roo Johan
De Smet Bart
Decaluwe Carl
Demeester-De Meyer Wivina
Demol Johan
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Geraerts Jean
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Huybrechts Pieter
Kindermans Gerald
Librecht Julien
Lootens-Stael Dominiek
Martens Luc
Merckx-Van Goey Trees
Penris Jan

Voorzitter

Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Strackx Felix
Taylor John
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van den Brande Luc
Van den Eynde Marleen
Van Goethem Roland
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Van Rompuy Eric
Vanleenhove Gilbert
Verougstraete Christian
Verrijken Emiel
Weyts Johan
Wymeersch Frans

Dientengevolge keurt het parlement de verklaring goed.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen opnieuw bijeen op dinsdag 10 oktober 2000 om 14 uur en op woensdag 11 oktober 2000 om 10 uur en 14 uur.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.59 uur.*
